

BILTEN

Društvo Slovencev RS TRIGLAV Banjaluka • november 2013 • št. 13

Vsebina

UVODNIK	3
---------------	---

POSEBNI DOGODKI

Na proslavi dvajsetletnice SD Cankar Sarajevo	4
Ministrica Tina Komel v Banja Luki	5
Veleposlanik Andrej Grasselli med Slovenci v Banjaluki	6
Deseta obletnica ZNM Republike Srbske	7
Obisk novega veleposlanika	7

UČIMO SE SLOVENŠČINO

Od jeseni do jeseni	8
---------------------------	---

KULTURA NAS ZBLIŽUJE

XIV. Martinovanje v Banjaluki	15
S pesmijo med rojaki	16
Slovenski kulturni prazni	17
Večer poezije in glasbe s Sašo Pavček „Obleci me v poljub“	18
Antologija „Atlas evropske lirike“	19
Koncert »Šopek nageljnov in bosiljka prepletен sevdahom«	20
Dnevi slovenske kulture v Novem Sadu	21
Odmev pozabljene - pripovedovanje Anje Štefan	22
Slikarska razstava „IZMENJAVA“ Novo mesto	23
Pojo naj ljudje -Tabor Šentvid pri Stični	24
Kozolec- Identiteta slovenske kulture	25
IV. Slovenski dan v Slatini	26
Dobro došli doma - Ljubljana	28
IV. Festival NM Prnjavor »Mala Evropa 2013«	29
»Igra v glini« -delavnica Ljubljana	29
Dvojezična knjiga »Hipohondrija« Primož Repar	32
Skrinja narodnega bogastva SNMRS	32
Srečanje slovenskih pevskih zborov v Sarajevu	33
Pica al' potica, Metulj al' Kragulj?	34
Naši mladi folkloristi	35

VTISI S POTI

April v Novem mestu	36
Predjamski grad	37
Gregorčičeva rojstna hiša	38
Po poteh naših prednikov	39

NISMO JIH POZABILI	41
--------------------------	----

KUHAJMO Z LJUBEZNIJO	42
----------------------------	----

ZLATE MISLI	43
-------------------	----

AKTIVNOSTI V NOVEMBRU IN DECEMBRU 2013

- Predstavitev projekta
Knjižnica - vesolje zakladov
XV. Martinovanje v Banja Luki
Praznične decembridske delavnice
Dvojezični zbornik zgodb in pesmi za otroke »Kakšna dobra knjiga!«
Obisk dedka Mraza

Urad Vlade Republike Slovenije
za Slovence v zamejstvu in po svetu

Ministarstvo prosvjete i kulture
Republike Srpske

Grad Banja Luka

Društvo Slovencev Republike Srbske "TRIGLAV", 78000 Banja Luka, Cara Lazara 20;
tel/fax +387 51 461 068; e-mail: drustvo.slovencev.triglav@gmail.com; www.udruzenjetriglav.com

Priprava: Marija Grbić, Nataša Kajmaković

Besedila: Nataša Kajmaković, Barbara Hanuš, Marija Petković, Mladen Lunić, Stanko Prosen, Zdenka Jelić

Jezikovni pregled: mag. Barbara Hanuš, mag. Ana Marjanović / *Prevod v srbski jezik:* mag. Ana Marjanović

Oblikovanje: Darko Domazet / *Tisk:* Art print, Banja Luka / *Število izvodov:* 300

Banjaluškim Slovencem je uspelo nekaj, o čemer se sicer sprašuje vsa Evropa, ko išče recepte, kako doseči sožitje med različnimi narodi na istem geografskem področju. V enciklopedijah je to zabeleženo pod geslom »uspešna integracija«. Zveni enostavno, v teoriji so stvari jasne, praksa pa kaže, da zares uspešno deluje le redko kje.

Vam je uspelo. Pri tem je pomembno vlogo odigralo več dejavnikov. Najprej seveda vaše zavedanje, da vaša izvorna kultura ni oklep, ki vas mora braniti v »tujem« in »drugačnem« okolju, pač pa je hrbitenica, na katero ste okolju pustili naložiti vse njegove značilnosti in nato postali njegov sestavni del. Nato vaša lokalna skupnost s svojim izostrenim posluhom za manjštine, ki je lahko svetel zgled ne le nam v Sloveniji, pač pa vsej Evropi. Pa vaše intenzivno in redno vzdrževanje stikov z domovino – bodisi v obliki obiskov Slovenije bodisi sprejemanje obiskovalcev iz Slovenije. Brez stikov izvorna identiteta namreč začne izgubljati oprijemljivost in sčasoma postane le še mit, s katerim se mlajše generacije ne zmorejo več enako dobro poistovetiti. Na tem mestu si štejemo v čast, da smo pred trinajstimi leti postali vaš partner in da smo skupaj vzpostavili uspešno prakso kulturnih, mladinskih, izobraževalnih in družabnih izmenjav, ki vsako leto rojevajo nove in nove povezave, prijateljstva, sodelovanja. Vaše meje tako redno prečkajo slovenski glasbeniki, pevci, lutkarji, pesniki, slikarji in celo knjige. V trinajstih letih so kulturne dogodke v Banjaluki zapolnili številni eminentni kulturni ustvarjalci iz Slovenije, največ jih je gostil Kulturni center Banski dvor, nekaj pa jih je nastopilo na praznovanjih slovenskih praznikov – od Prešernovih dni do martinovanj in tradicionalnih božično-novoletnih srečanj. Nepozabni so bili tudi dnevi z banjaluškimi glasbeniki, literati in pevci, ki so redno vračali obiske kot gostje na prireditvah v Sloveniji.

Svoji čez tisoččlanski skupnosti omogočate zadovoljevanje potreb na najrazličnejših področjih. Vaše delo z mladimi je neprecenljivega pomena: vključujejo se v pouk slovenskega jezika, tekmujejo v znanju slovenščine z vrstniki iz drugih slovenskih društev v BiH, Sloveniji in drugih državah, udeležujejo se jezikovnih šol, skozi folklorne delavnice gojijo slovensko ljudsko izročilo. V Novem mestu pa se v okviru programa Evropske prostovoljske službe že celo leto mudi vaš mladi član, ki svoja znanja in izkušnje, ki jih je pridobil pri vas, dograjuje z novimi. Preko mladih se v dejavnosti društva vključujejo tudi njihove širše družine. Na področju založništva društvo vsako leto izdaje eno dvojezično knjigo, ki odslikava kulturno raznolikost širše skupnosti. Vaša dejavnost skrbi za starejše, vaše spretno povezovanje slovenskih in banjaluških institucij v skupne projekte ter splošno angažirano društveno delo pa gradi spomenik vrednotam prostovoljstva.

Ob koncu še enega uspešnega leta vam izrekamo čestitke in priznanje za delo, ki ga opravljate, in vam želimo vse najboljše pri uresničevanju vaših načrtov tudi v prihodnje!

Branka Bukovec

Društvo za razvijanje prostovoljnega dela Novo mesto

NA PROSLAVI DVAJSETLETNICE SD CANKAR SARAJEVO

Na povabilo Slovenskega društva Cankar Sarajevo so se člani Slovencev iz Banjaluke, skupaj z ostalimi člani slovenskih društev v BiH, 18. aprila 2013 udeležili proslave dvajsetletnega delovanja Slovenskega društva Cankar v Sarajevu. Med povabljenimi so bili velespoljanik Republike Slovenije v BiH gospod Grasselli s soprogo, novoizbrana ministrica Urada Vlade za Slovence v zamejstvu in po svetu, gospa Tina Komel, vodja kabineta Sandi Bonaca, višji svetovalec Urada Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu Aleš Selan, župan mesta Sarajevo in mnogi gosti.

Sarajevski Slovenci so ob tej priložnosti pripravili kulturni program, na katerem so poleg pevskega zbora Camerata Slovenica nastopali tudi učenci dopolnilnega pouka slovenščine. Ob proslavitvi velikega jubileja so podelili tudi priznanja zaslužnim članom njihovega društva in nekaterim slovenskim društvom, s katerimi največ sodelujejo. To zahvalo je dobilo tudi Društvo Slovencev »Triglav« Banjaluka. Po končanem »službenem« delu je sledilo skupno druženje.

Nataša Kajmaković

20. GODIŠNJICA SLOVENAČKOG UDRUŽENJA CANKAR SARAJEVO

Na poziv Slovenskog udruženja Cankar Sarajevo članovi Udruženja Triglav iz Banjaluke, zajedno sa ostalim članovima slovenačkih udruženja u BiH, su 18. aprila 2013. godine učestvovali na obilježavanju 20. godišnjice obnove djelovanja udruženja Cankar iz Sarajeva.

Dvadesetu godišnjicu obnove udruženja su obilježili svečanom akademijom na kojoj su se predstavili hor udruženja Camerata Slovenica i učenici dopunske nastave slovenačkog jezika. Djelovanje udruženja su predstavili članica upravnog odbora Dina Maksumić i bivši predsjednik Stane Koblar.

Svečanoj akademiji su prisustvovali ambasador Republike Slovenije u BiH gospodin Grasselli, ministrica za Slovence u pograničnim područjima i po svijetu Tina Komel, šef kabineta Sandi Bonaca, viši savjetnik Aleš Selan, gradonačelnik grada Sarajevo i mnogi gosti.

Povodom proslave velikog jubileja Udruženje Cankar je podijelilo zahvalnice za pomoć pri izvođenju projekata Slovenskoj iseljeničkoj matici, Društvu za razvijanje dobrovoljnog rada Novo mesto, te slovenačkim udruženjima iz Tuzle i Banje Luke.

Prevela Ana Marjanović

V DRUŽBI Z NOVO MINISTRICO URADA VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE

V petek, 19. aprila 2013, so se v prostoru člani izvršnega odbora Društva Slovencev »Triglav« Banjaluka, Društva Slovencev »Lipa« Prijedor in Društva Slovencev »Prežihov Voranc« Dobojsko-Teslić družili, tokrat prvič, z novo izbrano ministrico Urada Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu Tino Komel. Na sestanku so bili prisotni tudi veleposlanik Republike Slovenije Andrej Grasselli, vodja kabineta Sandi Bonaca in višji svetovalec Urada Vlade Republike Slovenije Aleš Selan. Člani so visoke predstavnike seznanili z delom društva, z velikim napredkom in zanimanjem za učenje slovenskega jezika, s težavami, s katerimi se soočajo, in z vedno aktualnim vprašanjem, morebitnega društvenega prostora. Razgovor je bil sproščen. Na zadovoljstvo vseh, ki so bili prisotni, so visoki predstavniki iz Republike Slovenije imeli posluh za vsa vprašanja, ki so jih člani Društva izpostavili. Počakati bo potrebno na boljše čase in ti bodo zagotovo prišli.

Nataša Kajmaković

MINISTRICA ZA SLOVENCE PO SVIJETU U BANJALUCI

U petak 19. aprila 2013. godine su se članovi Udruženja »Triglav« Banja Luka, Udruženja Slovenaca »Lipa« Prijedor i Udruženja Slovenaca »Prežihov Voranc« Dobojsko-Teslić sastali sa ministricom Kancelarije Vlade Republike Slovenije Tinom Komel u prostorijama nacionalnih manjina u Banjoj Luci.

Na sastanku su takođe bili prisutni ambasador Republike Slovenije Andrej Grasselli, šef Konzularne kancelarije u Banjoj Luci, šef kabineta Sandi Bonaca i viši savjetnik Kancelarije Vlade Republike Slovenije Aleš Selan. Tokom razgovora, članovi su visoke predstavnike informisali o radu udruženja, o velikem napretku i zanimanju za učenje slovenačkog jezika, o teškoćama sa kojima se suočavaju i o stalno aktuelnom pitanju, mogućeg prostora Udruženja. Razgovor je bio vođen u opuštenoj atmosferi.

Na zadovoljstvo svih prisutnih visoki predstavnici iz Republike Slovenije su imali razumijevanja za sva goruća pitanja koja zadaju poteškoće Udruženju. Potrebno je sačekati bolja vremena koja će sigurno doći.

Prevela Ana Marjanović

VELEPOSLANIK ANDREJ GRASSELLI MED SLOVENCI V BANJALUKI

22. julij 2013

Veleposlanik Republike Slovenije v BiH Andrej Grasselli je ob koncu svojega službovanja v BiH obiskal tudi Društvo Slovencev Triglav v Banjaluki. Vezi, ki jih je gradil z nami, ki živimo izven matične domovine, so postale v času njegovega mandata še bolj trdne. Razumel je naše probleme, naše želje, vendar je bil vedno realen poslušalec in sogovornik.

Hvaležni smo, da se je spomnil na nas, nas obiskal in se z nami družil. Prepričani smo, da se bodo naša srečanja tudi v bodoče nadaljevala. Martinovanje, Slovenski dan v Satini in še kaj..., vedno dobrodošli!

Nataša Kajmaković

SA AMBASADOROM REPUBLIKE SLOVENIJE, OVAJ PUT U BANJOJ LUCI

22. julij 2013

Ambasador Republike Slovenije u BiH, Andrej Grasselli je povodom okončanja svog službovanja u BiH, posjetio i Udruženje Slovenaca »Triglav« u Banjoj Luci.

Veze, koje je gradio i učvršćivao zajedno sa nama koji živimo izvan matične domovine, postale su u vrijeme njegovog mandata još čvršće. Razumio je naše probleme, naše želje, a uvijek je bio realan slušalac i sogovornik.

Zahvalni smo da se je sjetio nas, da nas je posjetio i sa nama se družio. Sigurni smo da će se naši susreti nastaviti. Martinovanje, Slovenski dan u Satini i šta ne već ..., uvijek dobrodošli!

Prevela Ana Marjanović

DESETA OBLETNICA ZNM REPUBLIKE SRBSKE

Deset let je minilo od ustanovitve Zveze nacionalnih manjšin. Letošnje leto je jubilejno in vsi pripadniki nacionalnih manjšin smo se zato še posebej pripravili. V dvorani Banskega dvora v Banjaluki smo 26. septembra 2013 pripravili svečano akademijo. Resnično je bila svečana. Poleg predstnikov nacionalnih manjšin so se akademije udeležili tudi ljudje iz političnega, mestnega vrha, člani konzularnih predstavnosti in tisti, katerim pripada največja zasluga za ustanovitev Zveze nacionalnih manjšin.

Govorniki, od predsednika Narodne Skupščine Republike Srbske Igorja Radočića, predsednika Akademije znanosti in umetnosti Republike Srbske prof. Rajka Kuzmanovića, nekdanjega predsednika mesta Banjaluka dipl. ing Dragoljuba Davidovića in prof. dr. Miloša Miškovića, so v svojem govoru poudarili, da je bogastvo živeti v multikulturalni družbi. Potrebno je znati ceniti to bogastvo, mu dati podporo in biti srečni, da skupaj gradimo boljšo bodočnost nas vseh, živečih na tem skupnem življenjskem področju.

Nataša Kajmaković

OBISK NOVEGA VELEPOSLANIKA

Mag. Iztok Grmek, novi veleposlanik Republike Slovenije v Bosni in Hercegovini, se je v petek, 25. oktobra, sestal s člani Društva Slovencev Triglav v Banjaluki. Spremljal ga je vodja konzularne pisarne v Banjaluki Branko Zupanc. Gospod Iztok Grmek je članom Društva predstavil svoje dosedanje delo in načrte. Med prednostnimi nalogami je navedel spodbujanje tesnejšega sodelovanja med gospodarstveniki iz Bosne in Hercegovine in Slovenije. Povedal je tudi, da Ministrstvo proučuje možnost za ponovno vzpostavitev lektorata slovenskega jezika na Univerzi v Sarajevu. Zaradi velikega zanimanja za učenje slovenščine v Republiki Srbski pa bi bil lektorat dobrodošel tudi v Banjaluki.

Mladen Lunić, podpredsednik Društva Slovencev Triglav, se je gostu zahvalil za obisk in mu poročal o delu Društva. Podaril mu je oba biltena, ki ju je Društvo izdalo, in knjigo Atlas evropske. Gospod Grmek je z zanimanjem prelistal biltena, ki prikazujeta številne dejavnosti, ki jih izvaja Društvo Slovencev Triglav. Povedal je, da so za predstavnike Društva vrata njegove pisarne v Sarajevu vedno odprta, da bo prisluhnil njihovim pobudam in jim poskušal pomagati. Z veseljem se bo udeležil tudi katere izmed prireditev v Banjaluki, predvsem tistih, ki jih pripravljajo mladi, saj je delo z mladimi za negovanje slovenskega jezika in kulture najpomembnejše.

Barbara Hanuš

OD JESENI DO JESENI

Svet je kakor ringaraja,
vse prihaja in odhaja,
vse v krogu se vrti,
zdaj smo tu in zdaj nas ni.

Anja Štefan

Šolsko leto pride in odide in v enem samem letu se lahko zgodi toliko zanimivega! Za učence dopolnilnega pouka slovenščine smo pripravili veliko različnih dejavnosti in prav delavnice, nastopi, izleti, tabori in podobne oblike dela pomembno vplivajo na motivacijo za učenje.

Šolsko leto se začne s prireditvijo ob evropskem dnevu jezikov, nadaljuje se z nastopom na srečanju nacionalnih manjšin in z martinovanjem. Na zadnjem martinovanju so se učenci dopolnilnega pouka slovenščine predstavili s pesmijo Jutri se bom v mesto peljal.

Novembra so nas v okviru projekta Premagujmo razlike obiskali učenci in učitelji z Osnovne šole Livada iz Ljubljane. Pokazali so nam psihološke delavnice, ki nam pomagajo razumeti marsikatere stiske vzgoje in odraščanja. Čas so imeli tudi za ogled Banjaluke. Nataša Kajmaković jih je z zanimivo razlagom popeljala v različna zgodovinska obdobja razvoja mesta. Gostje so se nam pridružili še na prazničnih ustvarjalnih delavnicah.

Praznični december - ustvarjalne delavnice, obisk Ljubljane in novoletna prireditve

V prostorih Društva je v soboto, 1. decembra, prijetno dišalo po sveže pečenem kruhu. Praznični december smo začeli z delavnicami za otroke in mladino. Pod spretimi otroškimi prsti so nastajale lepe voščilnice, učenci dopolnilnega pouka slovenščine so barvali steklene kozarčke in risali črke na lesenih tablicah. Imeli smo tudi pečico in otroci so se učili gnesti in oblikovati testo. Kar so naredili, so spekli.

Decembra smo z učenci obiskali Ljubljano. Naši gostitelji so bili učenci in učitelji OŠ Bežigrad. Na šoli smo si ogledali dobrodelno prireditve, ki jo vsako leto pripravijo v sodelovanju z UNICEFom. Imeli smo tudi delavnico, izdelovali smo Božičke. Na prireditvi v Trubarjevi hiši literature smo se srečali s pisateljem Tadejem Golobom in ilustratorjem Cirilom Horjakom. Predstavila sta nam knjigo Zlati zob in vsak učenec je dobil svoj izvod knjige. Ciril Horjak je vodil delavnico izdelovanja stripov in nastali so res zabavni stripi. Praznično okrašena Ljubljana je navdušila prav vse otroke.

Tudi prostori Društva Slovencev Triglav so bili decembra praznično okrašeni. V torek, 18. decembra, nas je obiskal stari mož z belo brado. Otroci so mu pripravili kratek program, on pa jih je razveselil z darili.

Pomlad je prišla - pomladne delavnice, obisk dijakov z Gimnazije Novo mesto in učencev z Osnovne šole Bežigrad

Zimske počitnice so hitro minile, dnevi so postali daljši in toplejši. V Banjaluki smo prihod pomladni pozdravili tako, da smo na delavnicah izdelovali vse to, na kar ob besedi pomlad najprej pomislimo: cvetlice, pirhe in zajčke iz testa.

22. marca so nas obiskali dijaki prvih in drugih letnikov z novomeške gimnazije, prišli so z dvema profesoricama, spremljala jih je tudi Branka Bukovec z Društva za razvijanje prostovoljnega dela Novo mesto, saj je prav ona pobudnica številnih projektov, ki povezujejo Banjaluko in Novo mesto. Gostje so si skupaj z našimi učenci ogledali samostan Trapisti in zdraviliški kraj Slatino, muzej Republike Srbske in Banjaluko, predstavili smo jim tudi pouk.

Decembra smo preživeli nekaj lepih dni v Ljubljani, aprila so nam vrstniki z Osnovne šole Bežigrad obisk vrnili. Pokazali smo jim Banjaluko, Slatino, konjeniški center Čokorska polja in rafting center ob reki Vrbas. Reka Vrbas marsikoga spominja na Sočo in s svojo zeleno barvo vse očara.

Tabora - na Planini pri Sevnici in ob Boračkem jezeru

28. aprila smo odšli k učencem na OŠ Planina pri Sevnici. Pričakali so nas s pesmijo Slovenskega naroda sin in s kolački, na katerih so bila napisana naša imena. Učiteljica Nina Gradič Planko je dve leti poučevala v Republiki Srbski, zdaj pa je v okviru projekta Popestrimo šolo za učence dopolnilnega pouka slovenščine pripravila planinsko-medkulturni tabor. Ob zanimivih igrah in pestrih aktivnostih na Lovrencu, na Lisci in na šoli Planina pri Sevnici so se otroci naučili marsikaj novega in preživeli tri prelepe dni v naravi.

Ob zaključku šolskega leta so se učenci iz Banjaluke, Tuzle, Sarajeva, Vršca in Zrenjanina udeležili tabora, ki ga je ob Boračkem jezeru organizirala Zveza slovenskih društev v Bosni in Hercegovini Evropa zdaj. Poleg druženja je bil cilj tabora tudi spoznavanje Slovenije in njenih značilnosti, pouk slovenščine na taboru je vodila učiteljica Rut Zlobec.

Nastopa - na odru gledališča Jazavac v Banjaluki in v Fojnici

12. maja so učenci dopolnilnega pouka slovenščine s predstavo *Moj dežnik je lahko balon* nastopili pred polno dvorano mestnega gledališča Jazavac. Nastopalo je več kot trideset otrok, od najmlajših do srednješolcev. Predstavo so pripravili pod mentorstvom Jelene Sitar in Igorja Cvetka, lutkarjev iz Ljubljane. Poudarek je bil na procesu dela, saj so otroci vse lutke in maske izdelali sami. Predstavo je spremljala glasba – zazveneli so zvoki harmonike, kitare in violine. V petek, 10. maja, so otroci ves dan ustvarjali maske in lutke, v soboto, 11. maja, so si razdelili vloge in vadili, v nedeljo, 12. maja, so že pokazali rezultate svojega dela.

To predstavo so uprizorili tudi na srečanju učencev dopolnilnega pouka slovenščine, ki ga je 1. in 2. junija v Fojnici organizirala Zveza slovenskih društev v BiH Evropa zdaj. Predstavilo se je sedem šol, in sicer SKD Cankar iz Sarajeva in oddelek Slovenska skupnost Kakanj, Slovenska skupnost iz Tuzle, Društvo Slovencev Lipa iz Prijedora, Društvo Slovencev Prežihov Voranc iz Doboja, Društvo Slovencev Triglav iz Banjaluke in oddelek Slatina. Učenci iz Slatine so zaigrali lutkovno igrico Petelinček in čudežni mlinček, osnovnošolci iz Banjaluke igro *Moj dežnik je lahko balon*, srednješolci iz Banjaluke pa so pripravili utrinke z ekskurzije – predstavitev reke Soče in recital pesmi Simona Gregorčiča.

Srečanji z umetnikoma - s pesnikom in pisateljem Andrejem Rozmanom Rzo in pesnico in pisateljico Anjo Štefan

V Fojnici smo se srečali s slovenskim pesnikom, pisateljem, igralcem, dramatikom in prevajalcem Andrejem Rozmanom Rzo. Pri pouku smo brali njegove knjige *Črvive pesmi*, *Marela in Mihec gre prvič okrog sveta*, srednješolci pa so spoznali Izbrane Rozine v akciji. Pesnik nam je doživeto predstavil svoje delo in prepričali smo se lahko, da je odličen interpret lastnih besedil. Andrej Rozman Rzo sodi med najizvirnejše in najbolj vsestranske sodobne ustvarjalce v Sloveniji in veseli smo, da smo njegov literarno-gledališki nastop lahko videli na

srečanju učencev dopolnilnega pouka slovenskega jezika in kulture.

Ob zaključku šolskega leta smo v Banjaluki gostili slovensko pesnico, pisateljico in pravljičarko Anjo Štefan. Pesmi, uganke in pravljice Anje Štefan so nas spremajale vse leto. Otroci so predstavili del njenega ustvarjanja, več pa je o tem povedala sama. Njeno delo ni namenjeno le otrokom. V sredo, 12. maja, se je srečala z otroki, v četrtek, 13. junija, pa je pripravila pripovedovalski večer za odrasle. Vsi so z zanimanjem prisluhnili ustvarjalki.

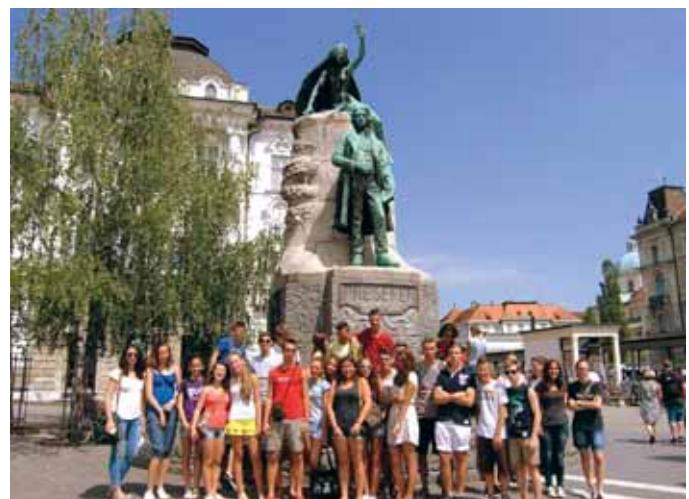
Zaključek šolskega leta in poletni tabori

Šolsko leto se je izteklo. Ob zaključku je izšel bilten. To smo mi. Pesnica in pisateljica Anja Štefan je popestrila naše zadnje srečanje in otroke in odrasle popeljala v svet pravljic. Učenci so prejeli potrdila za obiskovanje dopolnilnega pouka slovenščine. Prav vsi osnovnošolci in srednješolci so si prislužili pohvale, saj so pridno obiskovali pouk in sodelovali na številnih dejavnostih ob pouku. Tudi odrasli udeleženci dopolnilnega pouka so prejeli potrdila. Otroci in odrasli, ki so vse leto brali, so dobili še priznanja Bralne značke Slovenije in knjižno nagrado.

Tako, počitnice so tu! A učenci dopolnilnega pouka slovenščine tudi poleti bogatijo svoje znanje jezika. Srednješolci so se julija udeležili Mladinske poletne šole slovenskega jezika v Ljubljani in tečaja slovenskega jezika v Kopru. Osnovnošolci so se udeležili Poletne šole slovenščine v Tolminu in Tabora slovenskih otrok po svetu v Fari. Vse poletne šole in tabori obsegajo dopoldanski program, ki je namenjen učenju slovenščine, in popoldanske ter večerne dejavnosti, ko so v ospredju ogledi kulturno-zgodovinskih znamenitosti, spoznavanje okolice, ustvarjalne, športno-rekreacijske in druge družabne aktivnosti. Na poletnih šolah in taborih imajo mladi priložnost spoznati svoje vrstnike, ki živijo v različnih državah, a jih druži skupni interes – naučiti se jezik svojih prednikov in spoznati Slovenijo.

Natečaji, kviz in še marsikaj drugega

V tem letu smo se udeležili številnih natečajev in na mnogih smo bili uspešni. David in Đorđe Stanišić sta se v Ljubljani udeležila odprtja razstave Pilovih stripov in razglasitve nagrajencev, saj sta za strip o Šnofiju in Pepci prejela drugo nagrado.

Anja Ambrožič in Teodora Kelečević sta se maja v Ljubljani udeležili snemanja oddaje Male sive celice. Na snemanje sta bili povabljeni, ker sta oktobra v Nišu zmagali na kvizu Koliko poznamo našo Slovenijo. V Slovenijo sta prišli z vrstniki, ki se v Srbiji učijo slovenščino.

Ob zaključku šolskega leta smo se dogovorili, da se bomo pridružili projektu Mestne knjižnice Ljubljana Poletavci - poletni bralci. Vsem, ki so poleti pridno brali, smo na začetku septembra podelili majico in priznanje za sodelovanje.

Novo šolsko leto - Evropski dan jezikov in kviz

26. septembra praznujemo Evropski dan jezikov in s sodelovanjem na prireditvi v narodni in univerzitetni knjižnici v Banjaluki učenci dopolnilnega pouka slovenščine pokažemo, kako zanimiv je slovenski jezik. Ponasni smo, da je v tem okolju tako veliko zanimanje za učenje slovenščine. Na letošnji prireditvi smo se poigrali s črkami na palicih, pokazali smo, kaj se zgodi, če besede beremo od desne proti levi in če eno črko v besedi zamenjamo z drugo. Gledalcem smo povedali Živalsko abecedo in pesem Borisa A. Novaka Ljubiti ter jim zastavili nekaj ugank Anje Štefan.

19. oktobra so se učenci iz Subotice, Novega Sada, Niša, Tuzle, Sarajeva,

Teslića, Kaknja, Slatine in Banjaluke v Banjaluki pomerili v poznavanju živali. Kviz je pripravil in vodil avtor priljubljenega kviza Male sive celice Darko Hederih, pomagal mu je slovenski igralec Pavle Ravnohrib. Vsi učenci dopolnilnega pouka slovenščine so pokazali, da veliko vedo, marsikaj novega pa so ob iskanju odgovorov na vprašanja še izvedeli.

V novem šolskem letu smo tako že imeli priložnost pokazati sadove svojega dela, tudi to šolsko leto pa tako kot vsako prinaša nove izzive, veliko načrtov in upanje, da se izpolnijo. Pouk obiskuje osem osnovnošolcev v Slatini ter šestintrideset osnovnošolcev, trinajst srednješolcev in šestintrideset odraslih v Banjaluki.

Barbara Hanuš

XIV. MARTINOVANJE V BANJALUKI

Veselo je bilo v soboto, 17. novembra 2012, v dvorani "Valentin" v Banjaluki.

Martinov dan slavi naše društvo po starem slovenskem običaju že štirinajsto let. Skoraj da ni človeka v Banjaluki in širši okolici, da ni slišal za običaj krstitve mošta v vino, zato ni čudno, da se je v Valentingu tokrat zbral več kot tristo gostov.

Skupaj z nami so se veselili sonarodnjaki iz banjaluške regije, člani slovenskega društva iz Sarajeva in Niša, predstavniki iz Veleposlaništva Republike Slovenije v BiH, Urada Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu, Slovenske izseljenske matice, predstavniki Vlade Republike Srbske v BiH, predstavniki mestne uprave Banjaluke, gosti iz Društva za razvijanje prostovljnega dela Novo mesto, naši prijatelji drugih narodnosti in naši sponzorji, ki so nam tudi tokrat omogočili, da naše praznovanje uspe.

Prisotne sta pozdravila v imenu Vlade Republike Slovenije državni sekretar Matjaž Longar in podpredsednica v Vladi Republike Srbske gospa Nada Tešanović

XIV. MARTINOVANJE U BANJALUCI

Veselo je bilo u subotu 17. novembra 2012. godine u dvorani "Valentin" u Banjaluci. Martinov dan slavi naše Udruženje po starom slovenačkom običaju već četrnaestu godinu. Skoro da nema čovjeka u Banjaluci i široj okolini, da nije čuo za običaj krštenja mošta u vino, pa zato nije čudno, da se u Valentingu ovaj put okupilo više od tristo gostiju.

Zajedno sa nama su se veselili sunarodnici iz banjalučke regije, članovi slovenačkih udruženja iz Sarajeva i Niša, predstavnici iz Ambasade Republike Slovenije u BiH, Kancelarije Vlade Republike Slovenije za Slovence u pograničnim područjima i po svijetu, Slovenačke iseljeničke matice, predstavnici Vlade Republike Srpske u BiH, predstavnici gradske uprave Banjaluke, gosti iz Društva za razvijanje dobrovoljnog rada Novo mesto, naši prijatelji iz ostalih nacionalnosti i naši sponzori koji su nam i ovaj put omogućili da naše praznovanje uspije.

Prisutne su pozdravili, u ime Vlade Republike Slovenije, državni sekretar Matjaž Longar, te potpredsjednica Vlade Republike Srpske Nada Tešanović.

Starejši člani smo se potrudili, da prireditev pripravimo, naši mlajši člani, učenci dopolnilnega pouka slovenščine, pa so skupaj z učiteljico Barbaro poskrbeli, da s svojim nastopom vpeljejo vse nas v pričetek praznovanja. Vse je potekalo po načrtu, le mošt je težje tekel po grlu, pa ne dolgo. Novomeški sv. Martin je skupaj z botri krstil mošt in vsi smo s polnimi kozarci in pesmijo nazdravili rojstvu mladega vina.

Nataša Kajmaković

Stariji članovi su se potrudili da proslavu pripremimo, a naši mlađi članovi, učenici dopunske nastave slovenačkog jezika su se, zajedno sa učiteljicom Barbarom, pobrinuli da svojim nastupom uvedu sve nas u početak praznovanja. Sve je išlo po zacrtanom planu, samo je mošt teže klizio niz grlo, ali ne zadugo. Sv. Martin iz Novog mesta je zajedno sa kumovima krstio mošt i svi smo, punim čašama i pjesmom, koju je zapjevalo hor „Davorin Jenko“, nazdravili rođenju mладог вина.

Prevod Ana Marjanović

S PESMIJO MED ROJAKI

V Trbovljah so se v soboto, 1. decembra 2012, v Kulturni dvorani Svoboda Trbovlje prepevale slovenske narodne in starogradske pesmi. Peli so jih oktet UN 'S TRBOUL in MePZ Davorin Jenko Društva Slovencev Triglav iz Banjaluke.

Društvo Slovencev Triglav RS Banjaluka že vrsto let uspešno sodeluje z mestom Trbovlje, posebno s skupino Uns Trboul.

Uspešen oktet UN 'S TRBOUL je Slovencem znan, prav tako je znan in cenjen tudi v Republiki Srbski v

PJESMOM MEĐU ROĐACIMA

U Trbovlju su se u subotu 1. decembra 2012. godine u Kulturnoj dvorani Svoboda Trbovlje pjevale slovenačke narodne i starogradske pjesme. Pjevali su ih oktet UN 'S TRBOUL i Mješoviti hor „Davorin Jenko“ Udrženja Slovenaca "Triglav" iz Banjaluke.

Udrženje Slovenaca RS "Triglav" Banjaluka već niz godina uspješno sarađuje sa gradom Trbovlje, a naročito sa grupom UN 'S TRBOUL.

Uspješan oktet UN 'S TRBOUL je Slovencima poznat, a poznat je i cijenjen u Republici Srpskoj u Banjaluci,

Banjaluki, kjer so že večkrat sodelovali na koncertih, ki jih organizira Društvo Slovencev Triglav v sodelovanju s Kulturnim centrom Banski dvor Banjaluka. Vedno so obstajale želje, da bi organizirali skupni koncert tudi v Trbovljah. Letos nam je to uspelo uresničiti.

Povabilo na skupni koncert smo rojaki, ki živimo v zamejstvu v Banjaluki in se trudimo, da ohranimo kulturo in jezik naše matične domovine, z veseljem sprejeli.

Koncerta so se udeležili župan Trbovelj, predstavniki mestne uprave in številnimi Trboveljčani. Občutilo se je posebno vzdušje. Vzdušje čustev, topline in treme. To pozitivno tremo so imeli predvsem naši pevci in njo je uspešno razpršila voditeljica programa.

Lepo je bilo poslušali pesmi skupaj s sonarodnjaki in jih skupaj tudi prehevati. Lepo je s pesmijo graditi mostove, čvrste, prijateljske in nikdar več porušene.

Nataša Kajmaković

Prevod Ana Kunjadić

SLOVENSKI KULTURNI PRAZNIK

Z razstavo "Slovenske vaške legende in običaji" avtorja Simona Šubica smo letos v prostoru nacionalnih manjšin proslavili slovenski kulturni praznik.

Zahvaljujoč Slovenski izseljenški matici, ki je bila pobudnik, smo v skupnem projektu, članom društva in številnim obiskovalcem predstavili slike samorastnika, slikarja, ki s svojimi slikami predstavlja, kot je napisano v katalogu, "figuralno slikarstvo".

Motive za slike, kot je dejal sam avtor, išče v ožji in širši okolici krajev in ljudi. Navdih in inspiracijo črpa v že ustvarjenih slikah znanih avtorjev npr. Martina Gasparija in drugih, karerih dela najdemo širom sveta. Simon Šubic riše slike vaških legend, običajev, ljudi in na svoj način s pesmijo, kjer koli razstavlja, predstavlja in prenaša del bogastva slovenske kulture. Gospa Vesna Vukšinič Zmaić je vse, ki so ob tej priliki bili prisotni, pozdravila v imenu Slovenske izseljenske matice, medtem

gdje su više puta učestvovali na koncertima, koje organizuje Udruženje Slovenaca "Triglav" u saradnji sa Kulturnim centrom Banski dvor Banjaluka. Uvijek su postojale želje da se organizuje zajednički koncert i u Trbovlju. Ove godine nam se to uspjelo i ostvariti. Poziv na zajednički koncert smo mi Slovenci, koji živimo van Slovenije i koji se trudimo da očuvamo kulturu i jezik naše matične domovine, s veseljem primili. Na koncertu su bili gradonačelnik Trbovlja, predstavnici gradske uprave i brojni žitelji Trbovlja. Osjetila se posebna atmosfera. Atmosfera osjećaja, topline i treme. Tu pozitivnu tremu su imali prvenstveno naši pjevači, ali je nju uspješno otklonila voditeljica programa. Lijepo je bilo slušati pjesme zajedno sa sunarodnicima. Lijepo je pjesmom graditi mostove, čvrste, prijateljske i nikada više porušene.

SLOVENAČKI KULTURNI PRAZNIK

Slovenački kulturni praznik smo ove godine proslavili uz izložbu "Slovenačke seoske legende i običaji" autora Simona Šubica održanu u prostorijama Kluba nacionalnih manjina.

Zahvaljujući Slovenačkoj iseljeničkoj matici (SIM), koja je bila inicijator, u zajedničkom projektu smo članovima udruženja i brojnim posjetiocima predstavili slike samoniklog slikara, koji svojim slikama predstavlja, kako je napisano u katalogu, "figuralno slikarstvo".

Motive za slike, kako kaže sam autor, traži u užoj i široj okolini mjesta i ljudi. Inspiraciju crpi u već nastalim slikama poznatih autora npr. Martina Gasparija i drugih, čija djela možemo naći širom svijeta. Simon Šubic slike slike seoskih legendi, običaja, ljudi i na svoj način uz pjesmu, gdje god da izlaže, predstavlja i prenosi dio bogatstva slovenačke kulture. Gospođa Vesna Vukšinič Zmaić, glavni sekretar SIM je sve prisutne pozdravila u

ko je pooblaščeni minister, vodja Konzularne pisarne v Banjaluki Branko Zupanc pohvalil tesno sodelovanje našega društva in Slovenske izseljenske matice pri realizaciji in uspešni organizaciji razstave ob slovenskem kulturnem prazniku. Ob tej priložnosti je zaželel vsem prisotnim uživanje pri ogledu slik, ki v svoji barvni pestrosti dajejo videz preteklosti, vaških legend, običajev in ljudi. S temi željami je razstavo odprl.

Številni obiskovalci, med katerimi so bili tudi mnogi pripadniki ostalih narodov, prijatelji vseh kulturnih dogodkov, ki jih pripravi naše Društvo Slovencev "Triglav", so se osmoga februarja klub hladnem večeru udeležili otvoritve razstave. Skupaj z nami so uživali pri ogledu slik, v pogovoru z avtorjem, pri poslušanju pesmi, ki jih je napisal in uglasbil avtor sam, v zanimivih komentarjih posameznikov o določeni sliki, ki jim je vzbudila spomin na otroštvo, mladost, preživeto nekje v Sloveniji, pri rojakih. V veselem razpoloženju, s slastnimi zalogajčki in dobro kapljico ali sokom je druženje trajalo, trajalo, in prav je tako.

Nataša Kajmaković

Prevela Ana Marjanović

VEČER POEZIJE IN GLASBE »OBLECI ME V POLJUB«

V soboto, 23. februarja, je bila v Domu omladine predstava poezije in glasbe, ki so jo oblikovali gosti iz Slovenije: igralka Saša Pavček ter glasbeniki Aljoša Rijavec, Šemsudin – Dino Džopa in Jan Oršič. Večer ljubezenskih pesmi in čutne glasbe je navdušil vse obiskovalce.

V pesniški zbirki Obleci me v poljub Saša Pavček z osupljivo iskrenostjo pripoveduje ljubezensko zgodbo. Njena lirika je polna vere v izpolnitve potrebe po bližini. To je ranljiva, globoko osebna poezija, ki nas vabi, da se ji predamo. Za predstavo so mladi glasbeniki na besedila Sašnih pesmi napisali avtorsko glasbo, ki doživetje

ime Slovenske iseljeničke matice, a nakon toga je šef Konzularne kancelarije u Banjoj Luci Branko Zupanc pohvalio tjesnu saradnju našeg Udruženja i SIM pri realizaciji i uspješnoj organizaciji izložbe povodom proslave slovenačkog kulturnog praznika. Tom prilikom je zaželio svim prisutnim da uživaju u gledanju slika, koje u svojoj šarolikosti daju pogled na prošlost, seoske legende, običaje i ljudе. Zaželivši to, otvorio je izložbu.

Brojni posjetioci, među kojima su bili i mnogi pripadnici ostalih nacionalnosti, prijatelji svih kulturnih događaja koje priprema naše Udruženje, su tog 8. februara uprkos hladnom vremenu prisustvovali otvaranju izložbe. Zajedno sa nama su uživali u gledanju slika, u razgovoru sa autorom, u slušanju pjesama, koje je napisao i komponovao sam autor, u zanimljivim komentarima pojedinaca o određenim slikama, koja ih je podsjetila na djetinjstvo, mladost provedenu negdje u Sloveniji, kod rođaka. Dugo smo se družili u veselom raspoloženju, uz ukusne zalogaje i osvježenje.

VEČE POEZIJE I MUZIKE "OBUCI ME U POLJUBAC"

U subotu, 23. februara u Domu omladine održana je predstava poezije i muzike, koju su izveli gosti iz Slovenije: glumica Saša Pavček te muzičari Aljoša Rijavec, Šemsudin – Dino Džopa i Jan Oršič. Veče ljubavnih pjesama i senzualne muzike je oduševilo sve posjetioce.

U pjesničkoj zbirki Obuci me u poljubac Saša Pavček nevjerovatno iskreno priповijeda ljubavnu priču. Njena lirika je puna vjere u ispunjavanje potrebe za bliskošću. To je ranljiva, duboko lična poezija, koja nas poziva da joj se predamo. Za predstavu su mladi muzičari na riječi Sašnih pjesama napisali autorsku muziku, koja

poezije še poglobi, hkrati pa spregovori v univerzalnem jeziku, ki ne potrebuje prevoda. Ritem predstave narekuje pomen besedil, glasba pa nam pomaga, da barvitost in zvočnost besed še intenzivneje doživimo.

Z nami so bili vrhunski umetniki, ki so predstavilo Obleci me v poljub pred tem odigrali že v mnogih slovenskih krajih, z njo pa so gostovali celo v Argentini. Navdušila sta nas harmonija besed ter skladje verzov in glasbe. Podoživljali smo izpoved igralke, besede, zvoke in podobe smo kar srkali vase in na koncu izrazili svojo hvaležnost, da so umetniki gostovali v Banjaluki. Nastop nikogar ni pustil ravnodušnega, tudi ustvarjalci predstave so začutili, da so se s harmoničnim spojem glasbe in poezije dotaknili obiskovalcev.

Barbara Hanuš

još produbljuje doživljaj poezije, a u isto vrijeme govori univerzalnim jezikom, koji ne treba prevod. Ritam predstave diktira značenje teksta, a muzika nam pomaže da obojenost i zvučnost riječi doživimo na još intenzivniji način.

Sa nama su bili vrhunski umjetnici koji su predstavili Obuci me u poljubac prije toga odigrali u mnogim mjestima u Sloveniji, a gostovali su čak i u Argentini. Oduševila nas je harmonija riječi te sklad stihova i muzike. Proživljavali smo ispjivest glumice, riječi, zvuke i slike smo upijali i na kraju izrazili svoju zahvalnost za gostovanje umjetnika u Banjaluci. Nastup nikoga nije ostavio ravnodušnim, a i stvaraoci predstave su osjetili da su harmoničnim spojem muzike i poezije dodirnuli posjetioce.

Prevela Ana Marjanović

Antologija »ATLAS EVROPSKE LIRIKE«

Mednarodni literarni večer pod naslovom »Atlas Evropske lirike« je bil 15. aprila v mali dvorani Banskega dvora v Banjaluki za mnoge prisotne enkraten. Predstavljena je bila knjiga, v kateri so pesniki različnih narodnosti objavili pesmi v svojem maternem jeziku.

Pesmi so v srbski jezik prevedli književniki, ki so našli posluh in vrednost, da bogastvo lirike zberejo v knjigo, ki bo našla svoje mesto na mnogih policah knjižnic, in bo tako dostopna mnogim ljubiteljem poezije. Knjigo je predstavil prof. Šindić, o pesnikih, zastopanih v knjigi, je govoril književnik Zdravko Kecman. On je na podbudo predsednice Društva Slovencev Grbičeve in vseh predstavnikov narodnih manjin, zastopanih v Republiki Srbski v BiH, zbiral gradiva, se povezoval s pesniki in prevajalci ter sam prevedel največ pesmi.

Na litrarnem večeru so svoje pesmi brali slovenski pesniki Maja Vidmar, Barbara Korun ter Primož Repar,

Antologija »ATLAS EVROPSKE LIRIKE«

Međunarodno literarno veče pod naslovom »Atlas Evropske lirike« je 15. aprila u maloj sali Banskog dvora u Banjoj Luci za mnoge prisutne bio jedinstven. Predstavljena je bila knjiga u kojoj su pjesnici različitih nacionalnosti napisali pjesme na svom maternjem jeziku.

Prevodi pjesama na srpski jezik su potekli iz pera mnogih književnika, koji su našli sluha i vrijednosti da bogatstvo lirike skupe knjigu, koja će naći svoje mjesto na mnogim policama biblioteka, vitrina i na taj način dostupna mnogim ljubiteljima poezije. Knjigu je prisutnima u uvodniku predstavio prof. dr Miljko Šindić, a o pjesnicima zastupljenim u knjizi je govorio književnik Zdravko Kecman. Književnik Zdravko Kecman je na podsticaj predsjednice Udrženja Slovenaca, Marije Grbić i interesa svih predstavnika nacionalnih manjina zastupljenih u Republici Srpskoj u BiH bio spremjan da preuzeće breme prikupljanja gradiva, povezivanja sa pjesnicima, prevodiocima, među kojima je sam preveo najveći dio pjesama.

Kultura nas združuje

pesnici iz Slovaške, Makedonije (sedaj živi v Ljubljani) in pesnik madžarske narodnosti (sedaj živi v Vojvodini). Prevode pesmi so interpretirale dijakinje banjaluške gimnazije.

Združenje narodnih manjšin je na uspešnem literarnem večeru s ponosom predstavilo svojo knjigo »Atlas Evropske lirike«, v kateri je prisoten duh narodov, duh ljudi, ki s svojo poezijo družijo ljudstva širom Evrope, sveta.

Nataša Kajmaković

Na litrarnoj večeri su svoje pjesme skupili slovenački pjesnici, Maja Vidmar, Barbara Korun, Primož Repar, pjesnkinje iz Slovačke, Stanislava Hrobakova Repar, iz Makedonije, Lidija Dimkovska (sada živi u Ljubljani) i prevodilac mađarske nacionalnosti, Iliješ Feher (sada živi u Vojvodini). Prevode pročitanih pjesama su interpretirale učenice banjalučke gimnazije.

Udruženje nacionalnih manjina je na uspješnoj literarnoj večeri s ponosom predstavilo svoju knjigu »Atlas Evropske lirike« u kojoj je prisutan duh naroda, duh ljudi, koji svojom poezijom spajaju narode širom Evrope, svijeta.

Prevela Ana Marjanović

KONCERT »ŠOPEK NAGELJNOV IN BOSILJKA PREPLETEN SEVDAHOM«

Društvo Slovencev »Triglav« je v mestnem gledališču »Jazavac« 17. maja 2013 priredilo koncert z naslovom »Šopek nageljnov in bosiljka prepletен sevdahom«. Na koncertu so nastopile štiri pevske skupine.

Pevska skupina slovenskega društva »Planika« iz Zrenjanina je tokrat prvič nastopila v Banjaluki, pevski skupini iz Slovenije, LPZ Medvode in Un's Trboul, sta že večkrat gostovali v našem mestu. Ansabla Zdravka Čosića ni potrebno posebej predstavljati, saj ga Banjalučani dobro poznajo. Pesmi, ki jih pojeno pevci te skupine, skupaj z instrumentalno spremljavo polnijo dvorane Banskega dvora.

Voditelj koncerta Nebojša Kuštrinović je v veznem tekstu predstavil nastopajoče pevske skupine in skupaj z intrerpretatorji spletel šopek slovenskih narodnih pesmi, starogradskih pesmi in sevdalink. Koncerta se je udeležilo veliko poslušalcev, med katerimi so bili poleg vplivnih ljudi iz Slovenije in mesta Zrenjanina iz Republike Srbije tudi bivši ambasador BiH in sedanji svetovalec za mednarodne odnose Mesta Banjaluke gospod Milan Balaban in konzul Konzularne pisarne Republike Slovenije v Banjaluki Branko Zupanc.

KONCERT »BUKET KARANFILA I BOSILJKA PREPLETEN SEVDAHOM«

Udruženje Slovenaca »Triglav« je u gradskom pozorištu »Jazavac« 17. maja 2013. godine organizovalo koncert pod naslovom »Buket karanfila i bosiljka prepletten sevdahom«. Na koncertu su nastupile četiri grupe pjevača.

Horu slovenačkog udruženja »Planika« iz Zrenjanina je ovo bio prvi nastup u Banjaluci, a ostala dva hora iz Slovenije, LPZ Medvode i Un's Trboul, su već više puta gostovali u našem gradu. Ansambl Zdravka Čosića nije potrebno posebno predstavljati jer ga Banjalučani dobro poznaju. Pjesme koje pjeva ta grupa uz instrumentalnu pratnju pune dvorane Banskog dvora .

Voditelj koncerta Nebojša Kuštrinović je predstavljaо grupe koje nastupaju i zajedno sa interpretatorima pleо buket slovenačkih narodnih pjesama, starogradskih pjesama i sevdalinki. Na koncertu je prisustvovao veliki broj slušaoca među kojima su, pored čelnih ljudji iz Slovenije i grada Zrenjanina iz Republike Srbije, bili i bivši ambasador BiH a sada savjetnik za međunarodne odnose Grada Banja Luka, gospodin Milan Balaban i konzul Konzularne kancelarije Republike Slovenije u Banjaluci Branko Zupanc.

Aplavz, s katerim so poslušalci nagradili nastopajoče, je potrdil, da nas pesem združuje, oživlja, osrečuje. Pesem je odraz kulture naroda in je pomembna za ohranitev njegovega obstoja.

Nataša Kajmaković

Aplauz kojim su slušaoci nagradili one koji su nastupali je potvrđio da nas pjesma združuje i usreće. Pjesma je odraz kulture naroda i njegovanje njegovog postojanja.

Prevela Ana Marjanović

DANI SLOVENAČKE KULTURE U NOVOM SADU

Od 16-18.5. 2013.godine Društvo Slovenaca «Kredarica» iz Novog Sada je organizovalo Dane slovenačke kulture i tim povodom je pozvano Udruženje Slovenaca «Triglav» iz Banje Luke da učestvuje na ovoj kulturnoj manifestaciji.

Bogat tridnevni program se sastojao od horske pjesme, recitala, izložba slika i fotografija, projekcija dokumentarnih filmova i promocije knjige «Vreme i ljudi – Slovenci u Novom Sadu» koje je izdalo DS «Kredarica».

DNEVI SLOVENSKE KULTURE V NOVEM SADU

Društvo Slovencev "Kredarica" Novi Sad je od 16. do 18. maja 2013, organiziralo dneve slovenske kulture. Na to kulturno manifestacijo je bilo povabljenno tudi Društvo Slovencev "Triglav" Banjaluka.

Bogat tridnevni program je bil sestavljen iz zborovskih pesmi, recitalov, razstav slik in fotografij, projekcij dokumentarnih filmov in predstavitev knjige "Vreme i ljudi" – Slovenci v Novem Sadu, ki jo je izdalo DS "Kredarica."

Kultura nas združuje

Drugu več Dana slovenačke kulture obilježili su nastupi MePZ «Kredarica» i vokalnih grupa «Davorin Jenko» iz Banje Luke i vokalne grupe DS «Kredarica». Koncert je u prelijepoj atmosferi završen uz zajedničku pjesmu svih učesnika muzičkog programa «Slovenija od kod lepote tvoje».

Treće veče Dana slovenačke kulture predstavili su se svojim cjelovečernjim koncertom gosti iz Tolmina – MPZ «Poljubinj» i folklorna grupa «Razor». U sklopu nastupa prikazan je promotivni film o Posočju. Nakon koncerta za sve učesnike organizovan je koktel i zakuska.

Ljiljana Sukara

Drugi večer so nastopali: MePZ "Kredarica", MePZ "Davorin Jenko" iz Banjaluke in zbor DS "Kredarica". V čudovitem vzdušju se je koncert končal s skupno pesmijo vseh sodelujočih "Slovenija od kod lepote tvoje."

Tretji večer so se s svojim celovečernim koncertom predstavili gosti iz Tolmina – MPZ "Poljubinj" in folklorna skupina "Razor." Prikazan je bil film o Posočju. Po koncertu je bila za vse sodelujoče organizirana zakuska.

Prevod Nataša Kajmaković

ODMEV POZABLJENEGA – priovedovanje Anje Štefan

Ob koncu šolskega leta je učiteljica Barbara pripravila za učence dopolnilnega pouka slovenščine presenečenje.

V goste je povabila znano pesnico, pisateljico in pravljicarko Anjo Štefan. V sredo, 12. junija, so ob njenem priovedovanju pravljic, ugank in pesmi uživali mlajši učenci dopolnilnega pouka slovenščine, medtem ko smo v četrtek zvečer s posebnim zanimanjem sledili priovedovanju Anje Štefan starejši člani našega Društva.

V Sloveniji so priovedovalski večeri že vrsto let znani, kot je ob predstavitvi naše gostje Anje Štefan omenila učiteljica Barbara. Anja Štefan vodi festival Pravljice danes in zanimanje zanj je ne samo med otroki, temveč tudi med starejšimi veliko. Žal tega pri nas še ne poznamo. Očitno smo vse preveč vezani za sodobne tehnike povezovanja, nismo sposobni poslušanja in le redko nam ostane čas za stvari, ki so nam nekoč ob poslušanju zgodbic naših babic in dedkov, veliko pomenile. Anji Štefan je z njenim darom priovedovanja pravljic uspelo, da je v nas prebudila občutek, kaj vse nam pravljice lahko sporočajo. Mnogi smo to že pozabili, vrgli v zapeček, vendar smo se v četrtkovem večeru, ki nam ga je s svojim programom podarila izjemna priovedovalka Anja Štefan, po dolgem času, vrnili iz pozabljenega.

Nataša Kajmaković

SLIKARSKA RAZSTAVA "IZMENJAVA"

Novo mesto 20. 6. 2013

V okviru Tedna kultur, ki ga tradicionalno vsako leto junija pripravlja Društvo za razvijanje prostovoljnega dela iz Novega mesta, je 20. 6. 2013 v Kulturnem centru Janeza Trdine, Novo mesto odprta slikarska razstava "IZMENJAVA". Predstavila sta se akademska slikarja Veso Sovilj in Slobodan Vidović iz Banjaluke.

Skupna slovenska predstavitev banjaluških umetnikov Vesa Sovilja in Slobodana Vidovića, generacijsko oddaljenih in formiranih v drugačnih družbenih, političnih in kulturnih razmerah istega prostora, je spontan rezultat širokega razpona odnosov med profesorjem in študentom oziroma med dvojico kolegov, priateljev in predstavnikov ene umetniške scene. Izbor del za to razstavo večinoma temelji na novih stvaritvah, med katerimi nekatere vidimo prvič, delujejo pa kot značilne predstavitve njunih osebnih in, v formalnem in konceptualnem smislu, med seboj različnih si umetniških izrazov.

Organizator: Društvo za razvijanje prostovoljnega dela Novo mesto, Društvo Slovencev Triglav Banja Luka

SLIKARSKA IZLOŽBA "RAZMJENA"

Novo mesto 20. 6. 2013

U okviru Sedmice kulture, koju tradicionalno svake godine u junu organizuje Društvo za razvijanje dobrovoljnog rada iz Novog mesta, u Kulturnom centru Janeza Trdine, Novo mesto 20.6. je otvorena slikarska izložba "RAZMJENA". Predstavili su se akademski slikari Veso Sovilj i Slobodan Vidović iz Banjaluke.

Zajedničko slovenačko predstavljanje banjalučkih umjetnika Vesa Sovilja i Slobodana Vidovića, generacijski udaljenih i formiranih u drugačijim društvenim, političkim i kulturnim odnosima istog prostora, spontan je rezultat širokog raspona odnosa između profesora i studenta odnosno između dvojice kolega, priatelja i predstavnika jedne umjetničke scene. Izbor djela za ovu izložbu većinom se temelji na novim stvarima, među kojima neke vidimo prvi put, a deluju kao značajne predstave njihovih ličnih i, u formalnom i konceptualnom smislu, međusobno različitim umjetničkim izraza.

Organizator: Društvo za razvijanje dobrovoljnog rada Novo mesto, Udrženje Slovenaca Triglav Banja Luka

44. TABOR SLOVENSKIH PEVSKIH ZBOROV V ŠENTVIDU PRI STIČNI

MePZ »Davorin Jenko« Društva Slovencev Banjaluka že enajst let sodeluje na veliki pevski prireditvi Tabor slovenskih pevskih zborov. V prijetni vasici Šentvid, kjer se vsi vaščani z veliko ljubeznijo in vnemo trudijo, da gostijo številne pevske zbole, so na sobotni predvečer, letos 21. junija priredili že 44. koncert »Pojo naj ljudje«, na katerem je sodelovalo enajst pevskih zborov iz zamejstva. Med njimi je bil tudi MePZ »Davorin Jenko« Društva Slovencev iz Banjaluke. Vse pevce in poslušalce je pozdravil predsednik Upravnega odbora Tabora slovenskih pevskih zborov Šentvid pri Stični gospod Jernej Lampret.

Tisti, ki se že dalj časa udeležujejo te prireditve, lahko opazijo vidno napredovanje nekaterih zborov. Med te spada prav gotovo tudi MePZ »Davorin Jenko«. Tokrat so bili pevci našega Društva deležni posebnega aplavza. Koncert je trajal celi dve uri, vendar je ob petju čas hitro minil. Sledilo je druženje ob obilnem prigrizku in pijači, pogovor z rojaki, s katerimi se redko srečujejo, in z vedno prisotno pesmijo. Ta je zvenela pozno v noč.

Klub utrudljivemu potovanju in tremi pred nastopom ni bilo občutiti posebne utulenosti. Malo počitka je ostalo do največje prireditve. V nedeljo, 22. junija 2013, je bil Tabor slovenskih pevskih zborov, tokrat z nazivom »Sijaj, sijaj sonče«... in resnično je sijalo in resnično je bil lep sončen dan in na takšen dan je pelo slovenske pesmi 2000 glasov pod vodstvom Igorja Švare, dirigenta vseh zborov neprekiniteno od leta 1994.

O ljudski pesmi so pisali mnogi slovenski glasbeniki, skladatelji, zborovodje in zbiralci ljudskega izročila. Ti zapisi so bili na prireditvi čudovito vezno besedilo.

-V ljudski pesmi začutiš moč generacij, ki so preživele vse viharje. - (Ljuba Jenče)

Nataša Kajmaković

44. TABOR SLOVENAČKIH HOROVA U ŠENTVIDU PRI STIČNI

Mješoviti hor »Davorin Jenko« Udruženja Slovenaca Banjaluka već četrnaest godinu učestvuje na velikoj horskoj prireditbi Tabor slovenačkih horova u prijatnom selu Šentvid pri Stični, gdje se svi koji tam žive ljubazno trude da ugoste brojne horove u suboto naveče. Dana 22.06.2013. su organizovali već 44. koncert »Neka pjevaju ljudi« na kojem je učestvovalo jedanaest horova iz pograničnih područja. Među njima je učestvovao i hor »Davorin Jenko« Udruženja Slovenaca iz Banjaluke. Sve pjevače i slušaoce je pozdravio predsjednik Upravnog odbora Tabora slovenačkih horova Šentvid pri Stični gospodin Jernej Lampret.

Oni koji učestvuju na ovom koncertu već duži niz godina mogu uočiti vidan napredak nekih od horova. Među njih sigurno spada i hor »Davorin Jenko«. Ovaj put su pjevači našeg hora, među ostalim odličnim horovima, dobili poseban aplauz. Koncert je trajao cijela dva sata, ali je uz pjesmu vrijeme brzo prošlo. Uslijedilo je druženje, razgovor sa sunarodnicima s kojima se rijetko srećemo.

Uprkos zamornom putovanju, nije se mogao osjetiti umor kada je nastupila koncertna trema. Malo vremena za odmor je ostalo do naredne i to najveće prireditbe. U nedjelju 23. 06. 2013. održan je Tabor slovenačkih horova, ovaj put nazvan »Sijaj, sijaj sunaše...« i zaista je sijalo i zaista je bio lijep sunčan dan i na takav dan je, pod vođstvom Igorja Švare, dirigenta svih horova od 1994.godine, pjevalo 2000 glasova.

O narodnoj pjesmi su pisali mnogi slovenački muzičari, kompozitori, horovođe. Zapisi nekih od njih su na prireditbi bili divan vezni tekst.

-U narodnoj pjesmi osjetiš moć generacija, koje su preživjele sve vihore- (Ljuba Jenče)

Ana Marjanović

KOZOLEC - IDENTITET SLOVENAČKE KULTURE

U sklopu manifestacije "Slovenski dan", u prostorija-ma Kluba nacionalnih manjina Banja Luke, u petak, 28. juna 2013.godine, sa početkom u 19 časova, održano je predavanje na temu „Kozolec – identitet slovenačke kulture“.

Predavanje su organizovali Udruženje Slovenaca RS "Triglav" iz Banjaluke i Slovenska izseljenička matica iz Ljubljane. Publika, koja je napunila prostor Kluba, imala je priliku čuti prezentacijo g. Boruta Juvanca, profesora Univerziteta v Ljubljani, stručnjaka za vernakularnu arhitekturo. Kozolec je stalna, samostoječa, vertikalna, pretežno drvena, otvorena i pokrivena naprava za sušenje i spremanje hrane. Međutim, iza ove precizne definicije krije se viševjekovna mudrost i iskustvo slovenačkog kmata, koja zadržava svojom jednostavnošću i funkci-

onalnošću, a istovremeno savršenom arhitektonskom strukturu oplemenjuje prostor u kome se nalazi. Kozolci su vezani isključivo sa slovenački etnički prostor i to je ono što im daje poseban značaj u očuvanju slovenačke kulture i identiteta. Navedena su neka od saznanja koja su slušaoci imali priliku da ponesu sa ovog predavanja.

Mladen Lunić

KOZOLEC – IDENTITETA SLOVENSKE KULTURE

V sklopu prireditve "Slovenski dan" je bilo v petek, 28. junija, ob 19. uri predavanje "Kozolec- identiteta slovenske kulture".

Organizatorja predavanja sta bila Društvo Slovenev RS "Triglav" iz Banjaluke in Slovenska izseljenička matica iz Ljubljane. Vsi, ki so se zbrali v prostoru so poslušali g. Boruta Juvanca, profesorja Univerze v Ljubljani in strokovnjaka za vernakularno arhitekturo.

Kozolec je stalen, samostoječ, vertikalnen, pretežno leseni, odprt in pokrit objekt za sušenje in shranjevanje hrane. V tej precizni definiciji se skriva stoletna modrost in iskustvo slovenskega kmata, občudovanja vredna enostavnost, funkcionalnost, a istočasno brezhibna arhitektonska struktura, ki bogati prostor, v katerem se nahaja.

Kozolci so vezani izključno za slovenski etnični prostor in prav to jim daje posebno mesto pri ohranitvi slovenske kulture in identitetu.

Navedena so le nekatera spoznanja in ta so poslušalcem predavanja dala priložnost, da vidijo vrednost kozolcev.

Prevod Nataša Kajmaković

IV SLOVENSKI DAN V SLATINI

V soboto, 29. junija, zjutraj je deževalo. Vreme ni obetalo nič dobrega in mi banjaluški Slovenci, ki se za ta naš Slovenski dan pripravljamo že več mesecev, smo bili zaskrbljeni. Star pregovor pravi, da po dežju vedno posije sonce, in tokrat je tako resnično bilo. Slatina, v katero so se v različnih obdobjih doseljevale številne slovenske družine, pretežno s Krasa in Primorske, je bila skupaj z nami pripravljena za sprejem gostov. Postavljen je bil šotor s stojnicami, na katerih so svoje proizvode pokazali in ponujali Merkator, KUD Piskavica, Društvo žena iz Laktašev in gostitelj, Društvo Slovencev »Triglav« Banjaluka.

Na naši stojnici smo letos predstavili štiri dvojezične knjige, v slovenskem in srbskem jeziku, pisateljev in

Čisto pravi kozolec lahko vidimo v Slatini na domu našega člana Mladena Lunića. Nacionalna zavest je prisotna med nami, ki živimo izven matične domovine. Prisotna je bila tudi v našem delu. Številnim gostom, med njimi so bili ministrica Urada Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu Tina Komel, vodja kabineta Sandi Bonaca, predstavniki Izseljenske matice Republike Slovenije, Meta Lokar iz SAZUja, gospod Franc Feltrin, Luka Klopčič, župan Novega mesta Alojzij Muhič, gospa Branka Bukovec iz Društva za razvijanje prostovljene dela, župan mesta Laktaši, vodja Konzularne pisarne Republike Slovenije v Banjaluki Branko Zupanc, mnogi gosti iz slovenskih društev, ki delujejo v ostalih mestih BiH, Republike Srbije in mnogi prijatelji.

Vsi smo uživali v petju slovenskih zborov Camera-ta Slovenica iz Sarajeva in našega MePZ Davorin Jenko, igranju veselih viž ansambla iz Novega Sada in harmo-

pesnikov z Dolenjske in Banjaluške regije, naš bilten, ki ga vsako leto izda Društvo, in bilten, ki so ga letos ob koncu šolskega leta pripravili učenci dopolnilnega pouka slovenščine skupaj z učiteljico mag. Barbaro Hanuš. Posebnost naše stojnice so bili zagotovo kozolci. Prav ti so mnogim vzbudili radovednost, pa tudi vprašanj ni manjkalo. Imeli smo srečo, saj smo večer pred Slovenskim dnem imeli čast prisluhniti predavanju o kozolcih, identiteti slovenske arhitekture. Gospa Vesna Vukšinič Zmaić iz Izseljenske matice Republike Slovenije nam je v goste pripeljala prof. dr. Boruta Juvanca iz Fakultete za arhitekturo, strokovnjaka za vernakularno arhitekturo. Torej, nekaj malega, kar smo si uspeli zapomniti od predavanja, smo povedali tistim, ki so že zeleli izvedeti kaj več o tem objektu, ki ga na našem območju redko vidimo.

nikarjev iz Novega mesta. V vsej tej veseli družbi pa so vse prisotne najbolj razveselili naši najmlajši člani. Samo šest mesecev so se učili plesati slovenske plese. Skupaj z njihovo učiteljico gospo Majdo Nemanič in vrstniki iz otroške folklorne skupine Kres iz Novega mesta so pripravili izvrsten folklorni program.

Vzdušje kot na pravi veselici, veselo s pravim slovenskim golažem, polento, dobro kapljico, petjem, plesom. Po jutranjem dežju lep sončen dan, doživet v čudoviti naravi Slatine, v katero so se doseljevale mnoge slovenske družine, ki so s seboj prinesle svoj način življenja in navade, znale so sprejeti in spoštovati novi način življenja in nikoli niso pozabile svoje identitete.

Nataša Kajmaković

IV SLOVENAČKI DAN U SLATINI

U subotu 29. juna 2013. godine ujutro kiša je pada-
la. Vrijeme nije ništa dobro obećavalo, a mi, banjalučki
Slovenci, koji se za taj naš Slovenski dan spremamo već
mjесecima, bili smo zabrinuti.

Stara poslovica kaže, da poslige svake kiše dođe
sunce, i ovaj put je zaista tako i bilo. Slatina u koju su se
doseljavale brojne slovenačke porodice u različitim pe-
riodima, pretežno iz Krasa i Primorske je bila zajedno sa
nama spremna za prijem gostiju. Postavljen je bio i šator
sa štandovima na kojima su svoje proizvode pokazali i
ponudili Merkator, KUD Piskavica, Društvo žena »Osmjeh
žene« iz Laktaša i domaćin, Udruženje Slovenaca »Tri-
glav« Banjaluka.

Na našem štandu smo ove godine predstavili četiri
dvojezične knjige na srpskom i slovenačkom jeziku, pi-
saca i pjesnika iz Dolenjske i banjalučke regije, kao i naš
bilten, kojeg svake godine izdajemo, te bilten, kojeg su
na kraju ove školske godine napisali učenici dopunske
nastave slovenačkog jezika zajedno sa učiteljicom mag.
Barbarom Hanuš. Posebnost našeg štanda su sigurno bili
kozolci. Baš oni su mnoge zainteresovali pa je tako bilo i
puno pitanja u vezi sa tim. Imali smo sreće, jer smo veče
prije imali čast slušati predavanje o kozolcima, identitetu
slovenačke arhitekture. Gospođa Vesna Vukšinič Zmaić iz
Slovenske izseljenske matice Republike Slovenije nam
je u goste dovela prof. dr Boruta Juvanca sa Fakulteta za
arhitekturu, stručnjaka za vernakularnu arhitekturu. Ipak,
nešto smo uspjeli i zapamtiti od predavanja, pa smo oni-
ma koji su željeli više znati o tom objektu kojeg rijetko
možemo vidjeti na našim prostorima odgovarali na pita-
nja. Pravi kozolec možemo vidjeti u Slatini kod kuće na-
šeg člana Mladena Lunića. Nacionalna svijest je prisutna
među svima nama koji živimo izvan matične domovine.
Prisutna je bila i u našem programskom dijelu. Brojni
gosti su bili sa nama, među njima ministrica Kancelarije
Vlade Republike Slovenije za Slovence po svijetu Tina Ko-

mel, šef kabineta Sandi Bonaca, predstavnici iz Slovenske izseljenske matice, predstavnici SAZU, Svjetski slovenački kongres gospodin Franci Feltrin, Luka Klopčić, gra-
donačelnik Novog mesta Alojzij Muhič, gospođa Branka
Bukovec iz Društva za razvijanje dobrovoljnog rada Novo
mesto, načelnik opštine Laktaši, šef Konzularne kancela-
rije Republike Slovenije u Banjaluci Branko Zupanc, mno-
gi gosti iz slovenačkih udruženja koji djeluju u ostalim
gradovima BiH, Republike Srbije, predstavnici nacional-
nih manjina, članovi našeg udruženja i mnogi prijatelji.
Svi prisutni su uživali u pjesmama slovenačkih horo-
va, Camerata Slovenica iz Sarajeva, našeg hora Davorin
Jenko, plesu ansambla iz Novog Sada i harmonikaša iz
Novog mesta. U cijelom tom događaju sve prisutne su
najviše razveselili naši najmlađi članovi. Samo šest mje-
seci su učili plesati slovenačke plesove. Zajedno sa učite-
ljicom gospođom Majdom Nemanić i vršnjacima dječije
folklorne grupe Kres iz Novog mesta priredili su izvrstan
folklorni program.

Atmosfera kao na pravom veselju, veselo s pravim
slovenačkim gulašom, palentom, uz dobru kapljicu, pje-
vanje, ples. Nakon juatrne kiše bio je lijep sunčan dan,
proveden u divnoj prirodi Slatine u koju su se doseljavale
mnoge slovenačke porodice, koje su sa sobom donijele
svoj način življenja, običaje, i koje su znale primiti i po-
štovati novi način življenja i nikada nisu zaboravili svoj
identitet.

Prevela Ana Marjanović

DOBRODOŠLI DOMA - LJUBLJANA

Na Kongresnem trgu v Ljubljani smo se 4. julija 2013 počutili resnično dobrodošli. Gostitelji, Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu so se trudili, da srečanje Slovencem, ki živimo izven matične domovine poteče brezhibno.

Tokrat se je družilo z rojaki poleg starejših tudi okoli 300 mladih iz Hrvaške, Mađarske, Makedonije, Srbije, BiH, Italije in Argentine. Prav ti mladi, ki sedaj spletajo vezi med rojaki, bodo v prihodnje čvrsta opora pri uresničenju njihovih ciljev in ispolnitvi želja. Lepo je bilo videti toliko mladih, ki so prišli v čudovito prav tako njihovo mesto Ljubljano, da se srečajo z rojaki in da na centralni prireditvi Dobrodošli doma, pokažejo, da se slovenska pesem, ples in jezik ohranja tudi tam od koder prihajajo, od tam, kjer je sedaj njihova domovina.

Prireditev se je začela že popoldne. Predstavile so se folklorne, glasbene in dramske skupine. Mlajši člani Društva Slovencev Triglav iz Banjaluke so skupaj z otroško folklorno skupino, Kres iz Novega mesta zaplesali venček slovenskih narodnih plesov. Čudovito je bilo gledati in poslušati breskrbno in razigrano predstavitev mladih izvajalcev.

Centralna prireditev se je pričela točno, kot je za Slovence poznano, ob enaindvaseti uri. Prvi, ki so s spesmijo pozdravili mnoštvo ljudi, zbranih na Kongresnem trgu so bili mladi člani Društva Slovencev Triglav iz Banjaluke. Skupaj z otroci folklorne skupine Kres

iz Novega mesta so pomagali glasbeniku Janezu Dovču pri izvedbi pesmi Tu smo doma. Sledila sta, pozdravni govor župana mesta Ljubljana gospoda Mitje Jankovića in ministrice za Slovence v zamejstvu in v svetu gospe Tine Komel. Program so nadljevale glasbene skupine s poznanimi pevci iz zabavne in operne glasbe a za konec so s skladbo Naj traja skupaj peli mladi člani Slovenskega društva Triglav Banjaluka, otroci folklorne skupine Kres iz Novega mesta, skladatelj in umetnički vodja glasbenega dela Janez Dovč uspešen umetnik Trkalj in Vesna Zornik.

Svečana, tokrat drugačna, modernejša centralna prireditev je bila končana. Vsi, ki smo se na petkovem večeru družili, smo se počutili kot doma. Bili smo doma, bili smo dobrodošli doma.

Napisala Nataša Kajmaković

DOBRODOŠLI DOMA 2013

Na Kongresnom trgu u Ljubljani 5. jula 2013. osjetili smo da smo zaista dobrodošli. Organizatori, Kancelarija Vlade Republike Slovenije za Slovence po svijetu, su se trudili da Slovencima koji žive izvan matične domovine susret protekne bez greške.

Ove godine se sa sunarodnicima, pored starijih, družilo i oko 300 mlađih iz Hrvatske, Mađarske, Makedonije, Srbije, BiH, Italije i Argentine. Baš ti mlađi, koji se sada povezuju sa sunarodnicima, biće jedni drugima čvrsta podrška pri ostvarenju svojih ciljeva i ispunjenju želja. Lijepo je bilo vidjeti toliko mlađih, koji su došli u divan grad Ljubljani, da se sretnu sa sunarodnicima i da na centralnoj priredbi Dobrodošli doma, pokažu da se slovenačka pjesma, ples i jezik čuvaju i tamo odakle dolaze, tamo gdje je sada njihova domovina.

Priredba je počela još popodne. Predstavile su se folklorne, muzičke i dramske grupe. Mlađi članovi Udruženja Slovenaca Triglav iz Banjaluke su zajedno sa dječjom folklornom grupom Kres iz Novog mesta zaplesali vijenac slovenačkih narodnih plesova. Divno je bilo gle-

dati i slušati kako su se mlađi izvođači bez greške razigrano predstavili.

Centralna priredba je počela tačno, po čemu su Slovenci poznati, u 21 čas. Prvi, koji su pjesmom pozdravili mnoštvo ljudi, koji su se okupili na Kongresnom trgu su bili mlađi članovi Udruženja Slovenaca Triglav iz Banjaluke. Zajedno sa djecom folklorne grupe Kres iz Novog mesta pomagali su muzičaru Janezu Dovču pri izvođenju pjesme »Tu smo doma«. Usljedili su pozdravni govor gradonačelnika grada Ljubljana gospodina Zorana Jankovića i ministrici za Slovence po svijetu gospođe Tine Komel. Program je nastavljen nastupima muzičke grupe sa poznatim pjevačima zabavne i operne muzike a za kraj su uz pjesmu »Naj traja« zajedno pjevali mlađi članovi Udruženja Triglav Banjaluka, djeca folklorne grupe Kres iz Novog mesta, kompozitor i umjetnički vođa muzičkog dijela Janez Dovč, uspješan, umjetnik Trkalj i Vesna Zornik.

Svečana, ovaj put drugačija, modernija centralna priredba je bila završena. Svi koji smo se u petak družili smo se osjetili kao kod kuće. Bili smo kod kuće, bili smo dobrodošli kući.

Prevela Ana Marjanović

IV. FESTIVAL NM OPŠTINE PRNJAVOR «MALA EVROPA 2013»

Prnjavor, 03.08.2013.

Prnjavor je gradić koji je poznat po tome što na području te Opštine živi čak trinaest nacionalnih manjina, koje više od jednog stoljeća uspijevaju da održe svoj kulturni i nacionalni identitet.

Zbog toga je ovaj grad po četvrti put organizovao Festival nacionalnih manjina Opštine Prnjavor «MALA EVROPA 2013».

Udruženje Slovenaca «Triglav» Banja Luka je i ove godine dalo doprinos ovoj kulturnoj manifestaciji muzičkim programom MePZ «Davorin Jenko».

U okviru festivala organizovano je niz manifestacija na kojima je predstavljeno bogato kulturno i gastronomsko naslijeđe nacionalnih manjina koji žive na području Opštine Prnjavor.

Festival je počeo otvaranjem izložbe u Domu kulture, a u sportsko –rekreacionom centru «Borik» pripadnici nacionalnih manjina (Ukrajinci, Česi, Poljaci, Slovenci, Romi, Italijani i Makedonci) su svojim kulturno-umjetničkim programima pokazali da su očuvali svoju tradiciju i običaje i da na taj način doprinose promociji vlastitih nacionalnih kultura, te i kulturne raznovrsnosti Opštine Prnjavor.

Napisala Ljiljana Sukara

IV. FESTIVAL NM OBČINE PRNJAVOR „MALA EVROPA 2013“

Prnjavor, 03.08.2013

Prnjavor je malo mesto, ki je znano kot del občine, v kateri živi celo trinajst nacionalnih manjšin, katerim že več kot stoletje uspeva, da ohranjajo kulturno in narodno identitet.

Prav zaradi tega je to mesto že četrtič organizator Festivala nacionalnih manjšin občine Prnjavor „Mala Evropa 2013“.

Društvo Slovencev „Triglav“ Banjaluka je z MePZ Davorin Jenko tudi letos sodelovalo na tej kulturno - glasbeni prireditvi.

Organiziranih je bilo več dogodkov, na katerih je bila predstavljena bogata kulturna in gastronomski dediščina nacionalnih manjšin, ki žive na področju Občine Prnjavor.

Festival se je začel z otvoritvijo razstave v Domu kulture, v športno- rekreativnem centru „Borik“ pa so pripadniki različnih narodov (Ukrajinci, Čehi, Poljaki, Slovaki, Romi, Italijani in Makedonci), s svojim kulturno-umetničkim program pokazali, da so ohranili svoje tradicionalne običaje in da s predstavljanjem svoje kulture prispevajo k kulturni raznolikosti občine Prnjavor.

Prevod Nataša Kajmaković

»IGRA V GLINI« -DELAVNICA LJUBLJANA

Ljubljana, 12. – 15. 9. 2013

Slovenska izseljenska matica, pravzaprav gospa Vesna Vukšnič Zmaić, nas je povabila k sodelovanju v delavnici izdelave keramike in lončarskih proizvodov.

Radi smo sprejeli povabilo. Iz našega društva se je prijavilo šest članic, za moške člane našega društva pa je to »tabu«. Iz ostalih slovenskih društava prejšnje dobine se je prijavila samo ena članica, Majda Sušnik iz Društva Slovencev »Sava« Beograd.

GALERIJA KERAMIKE “IGRA U GLINI”

Ljubljana, 12. – 15. 9. 2013.

Slovenačka iseljenička matica, odnosno gospođa Vesna Vukšnič Zmaić nas je pozvala na saradnju u radionici učenja i izrade keramike i lončarskih proizvoda.

Rado smo se odazvali na poziv. Iz našeg Udruženja se prijavilo šest članica. Iz ostalih slovenačkih udruženja bivše SFRJ se prijavila samo jedna članica, Majda Sušnik iz Udruženja Slovenaca »Sava« Beograd.

Delavnica je bila namenjena vsem Slovencem v zamejstvu in po svetu predvsem zato, da tradicionalni slovenski izdelki najdejo pot čez slovenske meje v svet. Posamezni umetniki in ustvarjalci, Slovenci, ki živijo v tujini, lahko to znanje prenesejo v mesta, kjer živijo, in jih predstavljajo kot slovensko posebnost ter tudi na ta način promovirajo Slovenijo kot bogato zakladnico uporabnih idej, ki imajo svojo zgodbo.

Sprejem, organizacija v času našega tridnevnega bivanja v Ljuljani in potrpežljivost naše voditeljice, umetnice g. Eve Peterson Lenassi, so vredni vse pohvale. Mentorica Eva Peterson Lenassi ima na področju oblikovanja keramičnih izdelkov bogate izkušnje. Ob našem obisku smo si skupaj z njo ogledali Slovenski etnografski muzej. Tu smo si pridobili znanje in pogled v slovensko etnografsko dediščino ter navdih za nadaljnje ustvarjanje.

Nekateri smo bili neuki, vendar smo se trudili, ostali, ki so se že prej soočali s tovrstno umetnostjo, so imeli v tej delavnici možnost izpoponjevanja in razvijanja ustvarjalnosti. Spoznavanje izdelave predmetov iz gline, ki nam ga je s posebno ljubeznijo in potrpežljivostjo dajala Eva, je bil za vse nas nov in poseben izliv, ki nas je vodil, ne glede na časovno omejitev delavnice niti na morebitno utrujenost naše umetniške voditeljice Eve. Volja, da naredimo v kratkem času vse, kar smo že zeleli, je bila močna.

Dolgujemo posebno zahvalo Evi in Vesni, ki sta nam omogočili, da ponovno spoznavamo pozabljeno umetnost lončarstva in nekdanjega igranja z glino.

Delali smo in se tudi trudili. Eva bo končala naše izdelke. Pripravili bomo razstavo teh naših enkratnih »umetniških« del. Upamo, da ne bo zadovoljna samo pesčica nas sodelujočih. Upamo, da bodo zadovoljni z našimi izdelki tudi tisti člani našega društva, ki niso imeli časa in hrabrosti, da sodelujejo v tej na moč zanimivi delavnici.

Napisala Nataša Kajmaković

Radionica je bila namenjena svim Slovcima u pograničnom području i po svijetu, naročito zato da tradicionalni slovenački predmeti nađu put preko granica Slovenije u svijet. Pojedinačni umjetnici i stvaraoci Slovenci, koji su izabrali inostranstvo za mjesto življenja, mogu to znanje prenijeti u gradove gdje žive i predstavljaju ih kao slovenački unikat te i na taj način promovišu Sloveniju kao bogatu zakladu upotrebljivih ideja koje imaju svoju priču.

Prijem, organizacija u toku našeg trodnevnog boravka u Ljubljani i strpljivost naše voditeljice, umjetnice gđe. Eve Peterson Lenassi je vrijedan sve pohvale. Mentorica Eva Peterson Lenassi ima na području oblikovanja keramičkih predmeta veliko iskustvo. Tokom našeg boravka smo zajedno sa mentoricom posjetili Slovenački etnografski muzej. Tu smo dosta toga saznali i imali uvid u slovenačko etnografsko nasljeđe te dobili inspiraciju za daljnje stvaranje.

Neki su bili neuki, ali su se trudili, a ostali koji su se već ranije susreli sa tom vrstom umjetnosti su tokom te radionice imali mogućnost napredovanja i kreacije. Upoznavanje i pristup izradi glinenih predmeta, što nam je posebnom ljubavlju i strpljenjem iskazala Eva je za sve bio ne samo nov, već vjerovatno i podcijenjen, ali je bio poseban izazov koji nas je tjerao bez obzira na vremensko ograničenje radionice ili mogući humor naše voditeljice Eve. Egoizam, da u kratkom vremenu napravimo sve što želimo je bio veoma jak.

Dugujemo posebnu zahvalnost Evi i Vesni, koje su nam omogučile da ponovo upoznajemo zaboravljenu umetnost lončarstva i nekadašnjeg igranja sa glinom.

Radili smo i trudili se. Eva će dovršiti naše proizvode. Pripremimo i izložbu naših jednokratnih »umjetničkih« proizvoda. Nadamo se da ćemo biti zadovoljni i mi koji smo učestvovali na toj radionici, a i oni koji nisu.

Prevela Ana Marjanović

PROMOCIJA DVOJEZIČNE KNJIGE "HIPOHONDRIJA" PRIMOŽ REPAR

U vijećnici Banskog dvora dana 25. 9. 2013. godine održana je promocija knjige "Hipohondrija" autora Primoža Repara.

Primož Repar je pjesnik, doktor filozofije, estetičar i književno-filozofski kritičar i teoretičar. Organizator je i učesnik značajnih okruglih stolova o filozofiji i estetici. Kao pjesnik spada među najznačajnije, ne samo u Sloveniji, već je zapažen i prevođen u više evropskih zemalja. Ovaj izbor sačinjen je iz sedam zbirki poezije, koje su publikovane u kontinuitetu. Pošto je filozof i poezija mu je filozofska, astralna ali zemna i hermetična. Hermetičnost, skrivenost misli i promišljanja, složene strukture, predjeli nedokučivog, suočavanja sa postojećim

i nepostojećim, smisao i besmisao, često su sažimani u pjesničke traktate. Iz tih promišljanja na vidjelo se u problijescima pojavljuju pitanja koja nemaju odgovora. Ne mogu ih ni imati jer se radi o vječnom. O pitanjima dobra i zla koje se stalno ponavlja u vidu svjetla i tame, u neprestanim suočavanjima i preobražavanjima. Ali tu je i šekspirovsko suočavanje bića ljubavi i smrti, naročito vidljivo u poemama iz knjige „Molitve“, i „Stanja darežljivosti“. Međutim, ono što karakteriše ovu poeziju i ovoga pjesnika-filozofa je pitanje kraja svijeta. Šta je kraj svijeta i da li ga je moguće definisati. Da li iza svega filozofski poimanog postoji ne-biće.

O knjizi su još govorili, prof. dr Miljko Šindić, književni kritičar i književnik Milenko Stojičić. Profesor dr. Miljko Šindić je estetskim i filozofskim dometima ove poezije, istakao posebno težinu i nemogućnost prevođenja. On smatra da se poezija može čitati u samo u orginalu. Najveći domet u poeziji po njegovom mišljenju je lirski osjećaj i jezička svježina.

Milenko Stojičić je bio mišljenja da ova hermetička i metaforička poezija donose nov pogled i uticaj na pjesničkoj sceni. Prevodenje je neizbjegljivo, kako bismo inače danas upoznali mnoge pjesnike i poeziju drugih naroda. Prevodenje je autorski čin i djelo, i ova knjiga je jedan nov i drugačiji pogled na svijet. Danas se prevodi-lastrvu pridaje posebna pažnja u svijetu.

Zdravko Kecman

SKRINJA NARODNEGA BOGASTVA ZVEZE NARODNIH MANJŠIN REPUBLIKE SRBSKE

Bogastvo naroda je njegov jezik. Bogastvo je njegova kultura. Bogastvo je ohranitev vsega tega. Mi, ki živimo izven svoje matične domovine, se tega prav gotovo najbolj zavedamo in to želimo tudi ohraniti, ne le zase, temveč želimo vse to podeliti tudi v sredini, v kateri živimo. Multikulturalnost je bogastvo te sredine in če jo znamo vsi ceniti, je njena moč neizmerno velika. Vsako leto znova želimo svoje kulturno bogastvo tudi predstaviti.

»Škrinja narodne baštine« je bila letost posebno pестra. Režiserju, scenografu in ostalim, ki so sodelovali pri izvedbi programa, dolgujemo vse nacionalne skupine, ki živimo na področju Republike Srbske, posebno zahvalo. Skupaj smo se trudili in uspeli.

V kratkem, jedrnatem programu so se prisotnim predstavila vsa društva nacionalnih manjšin, ki žive na področju Republike Srbske.

Slovensko Društvo »Triglav« je tokrat prvič predstavilo mlado skupino folkloristov. Pod vodstvom koreografinje in mentorice Majde Nemanič so zaplesali slovenske ljudske plese. Bili so odlični. Mladi, mlajši od petnajst let, so se folklorne plese začeli učiti letos februarja. Projekt je skupaj z Društvom za razvijanje prostovoljnega dela Novo mesto in Slovenskim društvom »Triglav« Banjaluka uspešno končan. Rezultati projekta so bili vidni na prireditvi. Bogastvo kultur narodov Republike Srbske je bilo predstavljeno 27. septembra 2013, v Narodnem gledališču Republike Srbske Banjaluka. Bogastvo narodov, njihova različnost, ne le na tem področju, temveč na mnogih področjih širom sveta, je vez miru in vez čvrstega, edinstvenega sožitja. Cenimo to!

Napisala Nataša Kajmaković

SUSRETI SLOVENAČKIH HOROVA U SARAJEVU

Slovenačko društvo "Cankar" iz Sarajeva je organizovalo Susrete slovenačkih horova u Bosni i Hercegovini pod pokroviteljstvom „Kancelarije Vlade Republike Slovenije za Slovence po svijetu“ i Saveza slovenačkih društva u BiH «Evropa zdaj».

Susreti su se održali u subotu 5. oktobra 2013. godine u Sarajevu u Franjevačkom međunarodnom studentskom centru. U lijepoj novoj dvorani brojne posjetioce su zabavili veselim slovenačkim pjesmama ženski hor «Slovenčice» iz Tuzle, mješoviti hor «Davorin Jenko» iz Banja Luke i hor «Camerata Slovenica» iz Sarajeva.

Kultura nas združuje

Učesnicima i posjetiocima tople riječi dobrodošlice uputila je predsjednica Saveza slovenačkih društva u BiH «Evropa zdaj» Sanja Bogdanović, koja je i zvanično otvorila Susrete slovenačkih horova u Bosni i Hercegovini. Publika je uživala u odličnom muzičkom programu koji su izveli horovi. Domaćini su poslije programa priredili za učesnike prigodnu večeru. Druženje je nastavljeno u dobrom raspoloženju uz zajedničku pjesmu i vino. Nedeljni sunčani dan smo iskoristili da prošetamo Baščaršijom i centrom grada, popijemo kafu i uživamo u orjentalnim delicijama.

Stanko Prosen

PICA AL' POTICA, METULJ AL' KRAGULJ?

18. oktobra so se v Banjaluki zbrali predstavniki društev Slovencev iz različnih krajev Bosne in Hercegovine in iz Srbije. Prvi večer se je s predstavo Pica al' potica predstavila gledališka skupina, v kateri nastopajo Slovenci, ki živijo v Subotici, naslednji dan so imeli glavno besedo mladi, ki so sodelovali na kvizu, ki ga je vodil Darko Hederih – avtor priljubljene oddaje Male sive celice.

Rajko Ljubić je besedilo za predstavo Pica al' potica napisal posebej za skupino, ki deluje v okviru Društva Slovencev Triglav Subotica. Predstava, ki jo je avtor tudi režiral, je namenjena otrokom in odraslim. Sporoča nam, kako pomembno je ohranjati in varovati kulturno dediščino. Igrali so otroci, mladostniki in odrasli. Dogajanje so popestrili s petjem, ob koncu predstave pa so pokazali, da o starih receptih ne le govorijo, ampak znajo po njih tudi kaj speči. Posladkali smo se z odlično potico in zdaj marsikdo na vprašanje »Pica al' potica?« brez premisleka odgovori: »Potica!«

V soboto, 19. oktobra, nismo govorili o hrani, ampak o živalih. Na kvizu je sodelovalo dvanajst ekip iz Subotice, Novega Sada, Niša, Tuzle, Sarajeva, Teslića, Kaknja, Slatine in Banjaluke. Pokazali so odlično znanje, ob zanimivih vprašanjih in odgovorih pa smo se prav vsi še veliko naučili. Zmagala je ekipa iz Tuzle. Cilj srečanja ni bil tekmovalni, najpomembnejše je bilo druženje. Kviz Male sive celice na Televiziji Slovenija pripravljajo že dvajset let. Za dobro vzdušje v Banjaluki so poskrbeli številni gledalci, tekmovalci in predvsem vodja kviza. Kviz je pripravil in vodil Darko Hederih, pomagal mu je slovenski igralec Pavle Ravnohrib, ki ga poznamo tudi iz slovenske nadaljevanke, v kateri je upodobil Franceta Prešerna. Pred finalom nam je recitiral del Prešernove pesmi Zdravljica.

Barbara Hanuš

MLADI BANJALUŠKI SLOVENCI PLEŠEJO SLOVENSKO

Da slovenskost in slovenske ideje ne bi bledele s staranjem prve generacije izseljencev, je treba v svoje vrste privabiti mlade. Toda kako? Društvo Slovencev Triglav Banja luka se je v sodelovanju z Društvom za razvijanje prostovoljnega dela Novo mesto domislilo odlične ideje. Slovenski banjaluški mladini je januarja 2013 ponudilo folklorno delavnico, na kateri skozi igre, pesem, ples in godčevstvo spoznavajo slovensko otroško izročilo. Za uresničitev ideje so seveda potrebovali izvajalca in tako so me kot dolgoletno vodjo otroške skupine Folklornega društva Kres Novo mesto povabili k sodelovanju.

Odziv je bil enako odličen kot sama ideja – delavnice je vse do poletja aktivno in zagreto obiskovalo 26 deklic in dečkov. Enkrat mesečno so se v petek in soboto zbrali v društvenih prostorih, kjer so se jim poleg mene pridružili še novomeški folklorniki Ana, Anže, Tjaša, Rebeka, Ema, Matija ter godec Gašper. Skupaj smo pripravljali odrski program, ki ga sestavljajo pesmi, otroške igre, zbadljivke in otroški ljudski plesi ob godčevski spremljavi ... S tem programom in v originalnih kostumih se je skupinica do danes predstavila že na treh večjih prireditvah – junija v Slatini na prireditvi Slovenski dan, julija na srečanju Slovencev v Ljubljani Dobrodošli doma 2013 ter septembra na festivalu nacionalnih manjšin v Banja luki.

Septembra smo se znova zbrali in z delom nadalujemo, za kar gre vsa pohvala in zahvala staršem in vodstvu društva Triglav, ki mladim nudi tako izdatno spodbudo. Folklora ni le ohranjanje ljudskega blaga (beseda, gib, ples, pesem, igra) – veliko je medsebojnega sodelovanja, druženja, razvijanja čuta pripadnosti skupini, spodbujanja samozavesti, narodne istovetnosti in pomena ohranjanja ljudskega izročila Slovencev. Otroške skupine so za društva najdragoceniji podmladek: »Ponosni smo na svojo dediščino, ki jo odkrivamo, ohranjamо in prenašamo med ljudi dobre volje.«

Majda Nemanič

APRIL U NOVOM MESTU

Grad Novo mesto 7. aprila ove godine proslavlja 648. godišnjicu svoga nastanka. Zbog toga gradska uprava već tradicionalno organizuje niz kulturnih, sportskih i drugih događaja koji traju cijeli mjesec. Centralni događaj je 8. aprila u Kulturnom centru Janeza Trdine na kojem će se dodjeliti opštinske nagrade i priznanja. Na poziv g-đe Branke Bukovec iz Društva za razvijanje prostovoljnoga dela Novo mesto, članovi IO Udruženja Slovenaca Triglav, posjetili su Novo mesto i prisustvovali nekim dešavanjima organizovanim tim povodom, kao što je odlično organizovana saobraćajno – preventivna akcija pod nazivom „Naj se ne zgodи“. Manifestacija se održala 6. aprila, na Novom trgu, u organizaciji Društva za veću sigurnost u saobraćaju i prije svega je bila namenjena osnovcima i srednješkolcima. Posjetioci su ovom prilikom pored niza preventivnih animacija mogli da posmatraju rekonstrukciju saobraćajne nesreće sa simulacijom sudara osobnog automobila i motora i teško povrijeđenim vozačima. Prikazan je cijeli tok akcije, od dolaska na mjesto nesreće, poziva na broj 112, pa do intervencija timova hitne pomoći, vatrogasaca,

policije i na kraju vučnih vozila. Manifestaciju je posjetio predsjednik Republike Borut Pahor, a predstavnici Triglava imali su kratak i srdačan susret sa županom Novog Mesta g. Alojizijem Muhićem.

Poslije podne članovi IO posjetili su muzej s kozolcima, na otvorenom, u Šentrupertu. Budući da su kozolci slovenska arhitekturna svojevrsnost, oni kao takvi predstavljaju kulturno nasljeđe od nacionalnog značaja. Zahvaljujući stručnom vodstvu kuštosice i etnologinje g-đe. Alenke Lamovšek posjetioci muzeja mogu se upoznati sa nastankom i razvojem objekata za sušenje, načinom građenje, vrstama materijala i mnogim

drugim detaljima. Naročito su interesantne priče i dogodovštine vezane za kozolce i njihove vlasnike i graditelje.

Upriličena je također posjeta vinariji Martinčič iz Šentjerneja, gdje se mogao vidjeti savremen način proizvodnje vina i sadnica vinove loze, u ovoj velikoj vinariji, iza čijeg uspijeh stoji rad porodice Martinčić.

Bez obzira na hladno i kišno vrijeme, posjeta Novom mestu uvijek ostaje u lijepom sjećanju prije svega zahvaljujući gostoljubivosti g-đe Branke Bukovec

Marija Petković i Mladen Lunić

APRIL V NOVEM MESTU

Novo mesto je letos 7. aprila slavilo 648. letnico svojega nastanka. Mestna uprava že po tradiciji organizira vrsto kulturnih, športnih in drugih dogodkov, ki se vrste v mesecu aprilu. Osrednji dogodek je 8. aprila v Kulturnem centru Janeza Trdine, tokrat podelijo občinske nagrade in priznanja.

Na povabilo gospe Branke Bukovec iz Društva za razvijanje prostovoljnega dela Novo mesto, so člani Izvršnega odbora Društva Slo-

vencev „Triglav“ Banjaluka obiskali Novo mesto in se udeležili nekaterih dogodkov. Omenimo naj odlično pripravljeno prometno – preventivno akcijo „Naj se ne zgodi“, ki jo je šestega aprila na Novem trgu organiziralo Društva za večjo varnost v prometu. Namenjena je bila predvsem osnovnošolcem in srednješolcem. Poleg različnih preventivnih animacij so lahko gledali simulirano trčenje osebnega vozila in motorja. Prikazan je bil celoten potek akcije, od prihoda na mesto nesreče, klica številke 112, do intervencije ekipe prve pomoči, gasilcev, policije in na

koncu še vlečnega vozila. Dogodka se je udeležil predsednik Republike Slovenije Borut Pahor. Predstavniki Društva Slovencev „Triglav“ so imeli kratko in prijetno srečanje s županom Novega mesta gospodom Alojzijem Muhičem.

V popoldanskem času so člani Izvršnega odbora Društva Slovencev „Triglav“ obiskali muzej kozolcev v Šentrupertu. Kozolci so slovenska kulturna posebnost in predstavljajo slovensko kulturno dediščino. Zahvaljujoč strokovnemu vodenju kuštosinje in etnologinje gospe Alenke Lamovšek so obiskovalci muzeja

spoznali nastanek in razvoj objekta za sušenje, način gradnje, vrste materialov. Posebno zanimive so zgodbe in dogodivščine, povezane s kozolci, njihovimi lastniki in gradišči. Zanimiv je bil tudi obisk vinarije Martinčič v Šentjerneju, kjer je viden moderen način proizvodnje vina.

Ne glede na hladno in deževno vreme bo obisk Novega mesta in okolice ostal za nas lep spomin, zahvaljujoč predvsem gostoljubnosti gospe Branke Bukovec.

Prevedla Nataša Kajmaković

PREDJAMSKI GRAD

Sunčano nedeljno jutro i zvuk zvona sa crkvenih zvonika ispratili su nas iz Nove Gorice. Danas putujemo kući. Po planu putovanja još trebamo posjetiti Predjamski grad. Svi smo se mi kao posjetioci bar jednom divili ljepoti postojanske jame, ali isto tako mnogi od nas nisu

PREDJAMSKI GRAD

Sončno nedeljsko jutro in zvok zvonov sosednje cerkve so nas spremišljali, ko smo odhajali iz Nove Gorice. Danes se vračamo domov v Banjaluko. Spotoma si bomo ogledali, še Predjamski grad. Skoraj vsi smo, vsaj enkrat, že občudovali lepotu Postojanske jame, mnogi

ni čuli za Predjamski grad. Predjamski grad nalazi se u idiličnom selu Predjama udaljenom tek 10-tak kilometra od Postojnske jame. To je ustvari zamak, dvorac izgrađen u 12-tom stoljeću u zaledini visoke stijene, a po legendi iz 15-tog stoljeća bio je neosvojivo uporište viteza, razbojnika Erazma Predjamskog. Vitez je sa svojom vojskom dugo odoljevao opsadi i napadima carske vojske na njegovo utvrđenje, jer se za snabdjevanje grada koristio tajnim prolazom danas poznatim kao Erazmov rov.

Kao što uvijek biva u legendama, a nažalost i u stvarnosti, poginuo je zbog izdajstva jednog od svojih podanika. Ovaj vitez poginuo je čak vrlo neslavno, usmrtila ga je kamena kugla izbačena iz katapulta dok se koristio vanjskim toaletom.

Danas je dvorac muzej, a u proteklim stoljećima bio omiljena rezidencija brojnih italijanskih i austrijskih grofova o čemu svedoče njihovi izloženi portreti. Interesantno je pogledati rekonstruiranu „dnevnu“ sobu dvorca koja posjetiocu omogućava dočarati život njenih srednjevjekovnih stanovnika, kao i kapelicu dvorca, oružanu, sobu za odmor ratnika, kule osmatračnice, tamnicu. Razgledali smo poznati Erazmov dvorac, napravili nekoliko fotografija za uspomenu i nastavili put prema Banja Luci.

Napisala Marija Petković

od nas pa niso slišali za Predjamski grad. Predjamski grad se nahaja v idilični vasi Predjama, oddaljeni le 10 kilometrov od Postojnske jame. Pravzaprav je to dvorec zgrajen v 12. stoletju v visoki kamniti steni. Po legendi je bil v 15. stoletju neosvojeno skrivališče viteza razbojnika Erazma Predjamskega. Tu se je s svojo vojsko branil pred stalnimi obleganjem in napadi carske vojske. Legende pa se ne končuje le srečno, temveč imajo tudi tragičen konec in tako se konča tudi legenda o vitezu Erazmu. Njegovo življenje se je končalo, ko ga je izdal eden od podanikov. Na stranišču, edinem nezaščitnem delu gradu, ga je usmrtila kamnita krogla, izstreljena iz katapulte.

Danes je dvorec muzej. V preteklih stoletjih je bil priljubljena rezidenca številnih italijanskih in avstrijskih plemičev. O tem govorijo njihovi portreti. Zanimivo si je ogledati rekonstruirano „dnevno“ sobo, ki obiskovalcu pričara življenje njenih srednjeveških stanovalcev, kapelico dvorca, orožarno, sobo za oddih vojakov, stolpe opazovalnice in temnico. Erazmov dvorec smo si ogledali, napravili nekaj fotografij za spomin in nadaljevali pot proti Banjaluki.

Prevod Nataša Kajmaković

GREGORČIČEVO RODNO MJESTO

I opet kiša. Već treći dan. Hladno je, prehladno za kraj mjeseca maja. Dok se vozimo kroz Kranjsku Goru, Radovljicu i živopisna sela prema Vrsnom, kao da je i priroda zajedno sa nama iznenađena što su dvorišta i parkovi puni rascvetalih grmova jorgova, a istovremeno su vrhovi obližnjih planina prekriveni netom napadanim snijegom.

Zbog snijega nismo mogli u dolinu Trente doći preko planinskog prevoja Vršič, pa tako nismo mogli ni vidjeti planinu Prisojnik na čijoj se sjevernoj strani vidi lik jedne od mnogim legendama opisanih Ajdovih kćerki. Šteta.

Ipak, svi smo uživali u ljepotama Slovenije vozeći se preko Bovca do rodne kuće Simona Gregorčića. O Simonu Gregorčiću većina od nas nije gotovo ništa znala, ili možda vrlo malo, tek toliko da je bio pjesnik i svećenik. Danas je ta mala, tipična planinska kuća muzej koji čuva uspomenu na njega i njegovo djelo.

Da li zbog toga što smo na časovima slovenačkog jezika detaljno analizirali njegove pjesme, ili pak zbog autentičnosti prostora u kojem smo se nalazili, mislim da smo svi mi koji smo o njemu govorili, recitovali ili pjevali njegove pjesme tek tu mogli shvatiti njegovu neizmjernu ljubav prema rodnom kraju. U tim trenucima smo, sigurna sam svi mi osjetili snažnu pripadnost Goriškim brdima, ljepotici Soči, Sloveniji.

Napisala Marija Petković

GREGORČIČEVA ROJSTNA HIŠA

Ekskurzija, spet dež, že tretji dan. Hladno je, prehladno za konec meseca maja. Ko se vozimo po Kranjski Gori, Radovljici in živopisanih vaseh proti Vrsnem, kot da je narava skupaj z nami presenečena zaradi številnih urejenih dvorišč, parkov, polnih razcvetelih grmov španskega bezga, a tudi s snegaom pokritih planin.

Zaradi snega nismo mogli potovati preko planinskega prelaza Vršič v dolino Trente. Prav tako nismo mogli videti Prisojnika, na katerem se na njegovi severni strani, kot je napisano v legendi, vidi lik Ajdovske deklice Škoda. Vseeno, uživali smo v lepotah Slovenije, ko smo se vozili prek Bovca do rojstne hiše Simona Gregorčiča. O Simonu Gregorčiču večina ni veliko vedela, morda le to, da je bil pesnik in duhovnik.

Danes je njegova mala, tipično planinska rojstna hiša muzej. Tu so shranjeni spomini na njega in na njegovo delo. Tisti, ki smo obiskovali dopolnili pouk slovenščine, smo o Gregorčiču pri pouku veliko izvedeli. Ne vem, ali smo prav zaradi pesnikovih pesmi, ki smo jih analizirali, ali pa zaradi avtentičnosti prostora, v katerem smo se nahajali, vsi mi, ki smo govorili o pesniku, recitirali in peli njegove pesmi, šele v tem prostoru spoznali njegovo neizmerno ljubezen do rojstnega kraja.

V teh trenutkih smo, prepričana sem, vsi občutili močno povezanost s čudovitim področjem Goriških brd, Soče, Slovenije.

Prevod Nataša Kajmaković

PO POTEH NAŠIH PREDNIKOV

Naša letošnja ekskurzija Po poteh naših prednikov je bila zahvaljujoč gospodu Ladu Kraljiču uspešna. Ladov potovalni načrt je bil brezhibno pripravljen. Od ogleda mest, njihovih znamenitosti v različnih geografskih področjih (Dolenjske, Gorenjske, predalpskega hribovja, goriških ravnic in nazaj preko kraško primorskega prostora), priovedeo ozgodovinskih dogodkih, ki jih marsikdo od nas še nikoli ni slišal ali pa so pobegnile iz spomina, do udobnih namestitev, oddiha in krepke hrane. O vsem je ta naš izjemni prijatelj razmišljjal, le o vremenu ni mogel. Vremenoslovci so sicer najavljujali velike temperaturne spremembe in malo več padavin, nihče pa niti v sanjah ni pomislil, da bo konec meseca maja, takrat ko smo navajeni na sočne jagode in zgodnje češnje, v Kranju, Vrbi in Radovljici nenehno deževalo in bilo prekletno hladno, da bo okoliške gore prekril sneg in da bo Vršič, prek katerega smo nameravali nadaljevati pot do izvira reke Soče, zaradi snega neprehoden. Načrt smo morali malo spremeniti. Nič zato, smo pač malce pokukali v sosednjo Italijo. Izvira Soče sicer nismo videli, videli pa smo edinstveno sotesko čiste, smaragdne, bistre, najlepše slovenske reke, Soče. Očarala nas je lepota Soče, lepota majhnih, prijaznih mest, številne

vasice, množica naravnih čudes in gostoljubni ljudje, ki nosijo v sebi poleg prirodnih lepot obsežno pripoved o prvi svetovni vojni na tem področju, o krutosti bojevanja v Julijskih Alpah, o soški fronti, enem največjih gorskih bojišč in mnogih žrtevah. O tem je v svoji pesmi Soči izpel, vizionar, veliki poet Simon Gregorčič, »goriški slavček«. Obiskali smo vas Vrsno in rojstno hišo Simona Gregorčiča. Naša učiteljica Barbara je z učenci dopolnilnega pouka slovenščine pripravila recital v čast Simonu Gregorčiču. Pesnikov dar za lepoto, v kateri je rasel in oster um sta mu omogočila, da izkaže svoja čustva, neizmerno močna, čista, globoko prizadeta zaradi nesrečne ljubezni, katero njemu, duhovniku, kljub temu, da je bil pripravljen duhovništvo zapustiti, in njegovi izvoljenki učiteljici, takratni režim ni dopuščal. Nastale in ostale so pesmi. Pesmi pesnika, duhovnika, nesrečnika in cenjenega človeka, kateremu so številni ljudje že v času življenja dali priznanje, da je velikan slovenskega pesništva.

In spet Soča, »brdka v prirodni si lepoti... », ki teče med kamnitimi stenami do Kobarida. Tu smo imeli možnost ogleda znanega Kobariškega muzeja, vendar nam deževno vreme tega ni dovolilo. Tok reke se od Kobarida do Tolmina malo umiri in Soča postane tu privlačna za kajakaše in strastne ribiče, ki love edinstveno soško postrv. Mesto Most na Soči je bilo naša postaja za okrepčilo. Brez postrvi nismo hoteli oditi. Okusno kosilo, prijetni gostitelji, še kratko potovanje z ladjico po jezeru reke Soče in nadaljevanje poti vdolž Soče do Solkana. Morali smo se ustaviti, kajti slikanja na Solkanskem mostu, ki se vzpenja nad Sočo in je znan kot največji kamniti lok na svetu (85 m), po katerem vse od leta 1900 teče znamenita Bohinjska železnica, nismo smeli ispustiti. V Novi Gorici smo zapustili reko Sočo. Pustili smo jo, da mirno teče, teče, ...

Burna zgodovina in raznolika kulturna dediščina tega čudovitega področja toka reke Soče daje mnogim ustvarjalno moč in mnoga nova doživetja. Tudi mi smo bili tega deležni.

Nataša Kajmaković

HUMANITARNA

U redovne aktivnosti Udruženja Slovenaca "Triglav" su uključeni i obilasci starijih članova udruženja koje planira humanitarna komisija. Uobičajeno je da obilazimo osobe koje nisu u mogućnosti da prisustvuju aktivnostima koje organizujemo, a posjećujemo i članove koji su bolesni. U oktobru smo bili u posjeti porodicama Rener i Šubić u Slatini.

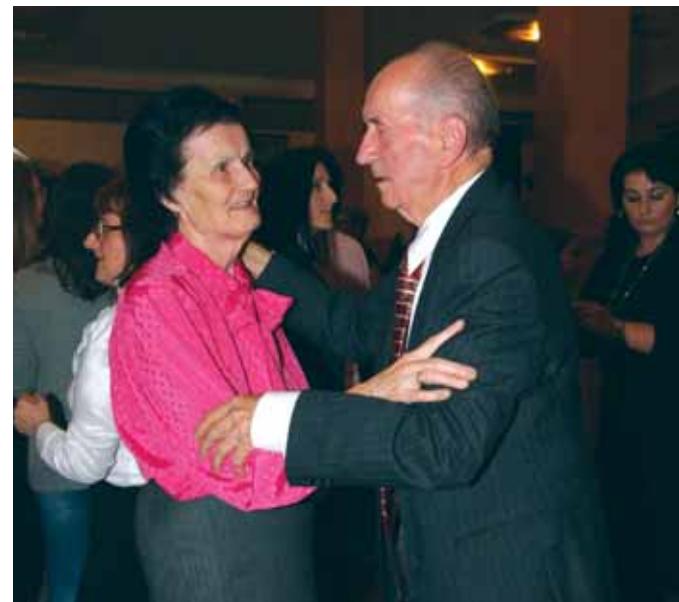
Porodica Šubić jedna od najstarijih u Slatini, bavi se poljoprivredom, obradom zemlje, uzgojem stoke, proizvodnjom mlijeka. U toj porodici je i treća generacija,

unuk Franca Šubića, koji je uspješan poljoprivrednik.

Porodica Rener se bavi poljoprivredom i od toga žive. Kroz razgovor smo saslušali njihove svakodnevne probleme, kako žive sad i kako su živjeli prije. Zahvalili su na posjeti i bilo je lijepo druženje.

Briga za naše starije članove nije vezana samo za posjete, brinemo i da se druže i vesele zajedno s nama na našim tradicionalnim priredbama.

Zdenka Jelić

Kuhajmo z ljubeznijo

Nisem pozabila, teh svojih Trbovlj, blizu Save, Zasavja. Nisem pozabila rudnika, nisem pozabila dima, ki ga izpušča drugi največji dimnik termoelektrarne v Evropi, nisem pozabila številnih prijateljev, s katerimi sem v nekih šestdesetih letih živila svojo mladost. Nisem pozabila okusov zasavske kuhinje. Tako dobra je, tako enostavna, da jo moram, predstaviti tudi vam. Prepričana sem, da bo tudi vam tehnika.

Jetrna klobasa s proseno kašo ali rižem

za 4 osebe

1 kg svinjskega mesa, 1 kg svinjskih jeter, 50 dag slanine, 50 dag prosene kaše ali riža, 30 dag čebule, polovica stroka česna, ščep soli, ščep popra, ščep kumine, svinjska čreva.

Čreva temeljito operemo. Slanino, meso, jetra, čebulo in česen drobno zmeljemo v mesoreznici. Kašo preberemo in operemo, prelijemo s kropom in dobro odcedimo. Vse sestavine temeljito premešamo, poljubno začinimo s soljo, poprom in kumino in le do polovice napolnimo čreva.

Klobase kuhamo na malem ognju približno 30 minut. Običajno ponudimo zraven hren, domač pečen kruh, vložene kumarice, papriko, trdo kuhano jajce in paradižnik. Jetrno klobadso postrežemo toplo ali hladno.

Nataša Kajmaković

Še ena kulinarška posebnost Štruklji

Ena izmed desetih največjih slovenskih znametitosti so ŠTRUKLJI. Povsod jih poznajo, kuhanje, pečene sladke in slane, nekvašene in vzhajane. Na naših potovanjih širom Slovenije smo največkrat okusili štrukle iz vlečenega testa

Priprava testa (za 6 oseb): 300 gr moke, 1 jajce. Mlačna okisana in slana voda po potrebi, maščoba po potrebi.

V dobro presejano moko naredimo jamico, kot pri rezančnem testu. Vanjo dodamo tekočino in mešamo iz tekočega v trdno stanje. Jajca dodajamo predvsem testom, ki jih kuhamo. Testo dobro pregnetemo, da je dovolj prožno in se ne prijemlje niti deske niti rok. Iz testa naredimo hlebček, ga premažemo z oljem, pokrijemo s toplo skledo in pustimo počivati pol ure. Tako pripravljeno testo bomo lažje vlekli in se nam ne bo trgalo. Spočito testo razvaljamo na pomokanem prtu, premažemo z oljem in raztanimo s hrbtoma rok. Robove odrežemo, testo namažemo s pripravljenim nadevom in zvijemo v štrukelj. Po navadi štrukelj zavijemo v prtiček zavežemo na obeh koncih in kuhamo 30 minut.

Opomba: Za vlečeno testo vzamemo vedno nekoliko več moke, da ga lažje zamesimo. Ostanke testa pa lahko uporabimo za mlince.

Različni nadevi:

Nadev: 300 gr skute, 100 gr margarine, 2 jajci, sol.

Preliv: 1dl kisle smetane, 0,5 dl mljeka, 2 jajci, sol.

Skuto pretlačimo, dodamo jajci, sol in vmešamo margarino. Robove testa odrežemo in pokapljamo z raztopleno margarino. Nadev namažemo po dveh tretinah testa in zavijemo v štrukelj. Z robom krožnika narežemo primerne štruklje. V slanem kropu jih kuhamo 8 minut. Jenko posodo namažemo z margarino, z lopatico zaporedoma zdevamo štruklje in jih prelijemo z royalom (jajca, kisal smetana, sol), nato jih kratko zapečemo. Kuhanje štrukle lahko prelijemo z zmesjo smetane, mleka, jajc, dodatkom popra in soli.

Ndev z bamilo:

600 gr sveže bamije ali 200 gr posušene, 60 gr olja, (20 gr slanine), 60 gr čebule, 1 paradižnik, 2 stroka česna, 2 jajci, sol, poper,(vejica pehtrana).

Nadev iz orehov:

200 gr orehov, 120 gr sladkorja, 2 žlici medu, 80 gr margarine, 2 jajci, 1 vanili sldkor, 50 gr rozin, cimet, rum. Nadev je lako tudi iz mleteg maka.

Recepti so prepisani iz knjige **Štrukji in potice** - avtorja Janez Štrukelj in Andrej Goljat

ZLATE MISLI

IZ KNJIGE ZLATE MISLI

Če imaš ob sebi prijatelja,
nobena pot ni predolga.

(*Japonski pregovor*)

Prijatelj je tisti, ki pride,
ko so vsi drugi odšli.

(*Alban Goodier*)

Prijatelj je človek, ki ve vse o tebi,
pa te ima kljub temu rad.

(*Elbert Hubbard*)

